Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 26 TEMMUZ 1980
10 LIRA

FATSA OLAYI

NURİ ÇOLAKOĞLU

Fatsa'lı olduğu için Samsun'da MHP'lilerin "komünist" diye kovdükleri imam...

Dev-Yol'un önderlerinden birinin ağzından Fatsa'da Dev-Yol'un gelişmesi

8. SAYFAMIZDA

Terörü kim planlıyor ve uyguluyor?

Tüm Bank-İş: «Terörü altetmemiz için, iki kaynaklı olduğu görüşünden hareket etmemiz gerekir»

"Ülkemizi bir iç savaşa sürüklemek ve demokratik parlamenter rejimi sona erdirmek amacını taşıyan karanlık güçler, kanlı planlarını "sağ" ve "sol" çeteler vasıtasıyla sahneliyorlar. Bu çetelere karşı ulusun birliğini ve topyekün mücadelesini sağlamakla yükümlü olan siyasi partiler, özellikle iki büyük partinin liderleri büyük bir sorumsuzluk için de ve sen-ben kavgasıyla küçük hesaplarla meşguller.

Zaman daralmaktadır. Ülkenin uçuruma yuvarlanmasını istemiyorsanız, el birliği etmeniz ve terör belasını alt etmeniz gerekiyor. Bunun için terörün iki kaynaklı olduğu görüşünden hareket etmeniz gerekir."

Hasan Aksay:
(MSP Grup Başkanvekili)

«Bataklık kurutulmalıdır»

"Dış güçleri tek olarak düşünürsek tek diyebiliriz. İkiye de çıkarmak mümkündür. Kapitalist tahrik, komünist tahrik diyebiliriz. Solcu-sağcı da diyebiliriz. Faiz hadlerini serbest bırakanlar da odaklardan birisidir.

"Bataklık kurutulmalıdır. Meseleyi köklü halletmek gerekir. Hükümetin değişmeşi gerekir. Hakka bağlı olmadan anarşinin üzerine yürünemez. Manevi terbiyeyi geliştirmek, saygıyı öğretmek ve vergiyi fakirden almamak gerekir. uzun vadeli çözüm yolu budur."

Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu:

«Çözümyolu Moskova ve MHP'ye karşı Milli Birlik Hükümeti»

FRANKFURT (ÖZEL)

Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu basına bir açıklama yaparak, bugün Türkiye'yi esenliğe götürecek yolun Moskova'nın terörü ve MHP'nin bölücülüğüne karşı bir Milli Birlik Hükümeti olduğunu söyledi. HBF'nin açıklaması şöyle:

"CHP Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun arkasından Nihat Erim ve Kemal Türkler'in katledilmesi, terörün artık toplumumuzun önde gelen isimlerine yöneldiğini, Türkiye'nin varlığını hedef alan boyutlara ulaştığını göstermektedir.

'HBF olarak bu cinayetleri, kim işlerse işlesin Türkiye'de yürütülen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine zarar veren eylemler olarak görüyor ve lanetliyoruz. Böyle bir dönemde önde gelen politikacılarımızın taziyet ve başsağlığı mesajları hiç bir anlam ifade etmiyor. Hem anarşinin bir kısım sorumlusunu himaye edip hem de anarşiyi önleme iddiasıyla ortaya çıkmak, aczin ve bilgisizliğin ötesinde çok ağır bir sorumluluğun altına girmek demektir. Ülkemizin başbelası haline gelen anarşi terörizm ve mezhep kışkırtıcılığını önlemeden Rusya'nın taarruzuna direnmek mümkün değildir. MHP'nin ve Rusyacı teröristlerin bölüp parçaladığı bir halk ve laçka olmuş bir devlet Rusya önünde direnemeyecektir.

Son günlerde Türk basını ve toplumumuzun geniş kesimleri birlik istemektedir. Bugün en önemli sorun terörün kaynaklarını teşhiste anlaşmak ve bunlara karşı birleşmektir. Terörün, biri Moskova öbürü MHP olmak üzere iki kaynağı vardır. Federasyonumuz, başta iki parti AP ve CHP olmak üzere ayağı Türkiye toprağına basan bütün güçlerin Moskova ve MHP'nin kışkırttığı teröre karşı birleşmesini istemektedir. AP anarşinin bir kaynağı olan MHP'yi, CHP ise öteki kaynağı olan Moskova yanlısı grupları himaye etme politikasını terketmelidir. Bugün Türkiye'yi esenliğe götürecek çözüm yolu Moskova'nın terörüne ve MHP'nin bölücülüğüne karşı bir Milli Birlik Hükümetidir. Federasyonumuz yurt dışındaki ilerici ve demokratlara önemli görevler düştüğü kanaatindedir. Bütün ilerici ve demokrat yurttaşları, dernekleri ve federasyonları yurdumuzda tırmandırılan teröre karşı birleşmeye çağırıyoruz."

Atilla Sav:
(Türkiye Barolar Birliği Başkanı)

«Sağ ya da sol, suç sayılacak eyleme karşıyız»

"Biz sağ ya da sol düşünceye saygılıyız. Suç sayılacak eyleme karşıyız.

"Yaşama özgürlüğünü ortadan kaldırmaya kalkışanların Anayasal haklardan yararlanmaya hakkı yoktur. İster sağdan gelsin, ister soldan gelsin suç sayılan eylemlere karşıyız."

Faik Türün:
(AP Manisa Milletvekili)

«Bu bir kör döğüşüdür»

"Aslında olayların içinde bulunanlar için bu bir kör döğüşü gibidir. Ama olaylara yukarıdan tarihi gelişme içinde bakınca, çok başka bir mazisi vardır. Benim şimdilik söyleyebileceğim şey bu kadar. Birbirimizi lüzumsuz yere suçlamayalım. Bu bizi kapıştıranların isteğidir. Kapıştırılmışlardır gençlerimiz birbirine. Benim söyleyebileceğim bu kadar.

Gözler üzerlerine çevriliyor

Terör odakları rahatsız

- Bir hükümet yetkilisinin "Terörün kaynaklarından biri Rusya'dır" demesine cevap veren Moskova, kendilerinin terörle bir ilgilerinin olmadığını iddia etti
- MHP yetkilileri de terörün tek merkezden kaynaklandığı görüşüyle suçlarını ört bas etmeye çalışıyor

HABER MERKEZİ

TÜRKİYE çapında anarşiye karşı birlik isteği ve terör odaklarının saptanması arayışı hız kazanıyor. İki büyük parti liderinin Cumhurbaşkanı Vekilinin çağrısı üzerine birlik görüşmelerine başlamaları ve kamuoyunda terör odaklarının üzerine yürünmesi isteğinin yaygınlaşması, terör odaklarını rahatsız etmeye başladı.

Son günlerde hayali bir merkez fikrinin eleştirilmesi ve terörün iki odaklı olduğu fikrinin yavaş yavaş dile getirilmeye başlanmasına ilk tepki, terörün bir kaynağı olan Sovyetler Birliği'nden geldi. Bir hükümet yetkilisinin "Terörün belli başlı kışkırtıcılarından birisinin Sovyetler Birliği" olduğu şeklindeki demecinin, Batı basınında yayınlanması üzerine, Moskova'nın TASS ajansı bir açıklama yaptı. TASS ajansı anarşinin ardında Sovyetler Birliği'nin olmadığını iddia etti. Öte yandan TKP yayın organı Güneşli Dünya, bu haftaki başyazısında UDC'yi reddeden Ecevit'i cinayetlerin sorumlusu olarak suçladı.

"ASILSIZ SUİKAST HABERİ YAYAN TKP İÇİN BİR ASKERİ YETKİLİNİN AÇIKLAMASI

Moskova yanlısı TKP'nin "Bizim Radyo"su, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in Güneydoğu Anadolu'daki bir gezisi sırasında suikaste uğradığını iddia etti. Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz yüksek düzeyde bir askeri yetkili "Tamamen asılsız ve yalan haber. Bu tür haberler Türkiye'deki anarşinin kaynağının nereye uzandığını ortaya koymaktadır" dedi.

MHP DE RAHATSIZ

AP yetkililerinden bazılarının ve Demirel'in cinayetleri yapanların belli olduğu yolundaki de-

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Samsun'da komandolar bir evi taradı: Bir kız öldü

HABER MERKEZİ

SAMSUN'da dün gece bir evin komandolarca taranması sonucu bir genç kız hayatını kaybetti. Hastanebaşı Ağlar Sokaktaki bir ev gece saat 01.00 sıralarında komandolarca tarandı. Tarama sonucu evde bulunan sol görüşlü Aynur Ceylan adlı genç kız öldü.

İSTANBUL'DA

İstanbul Üsküdar'da bir kahve dün gece komandolarca bombalandı. İkisi ağır üç kişi yaralandı. Üsküdar Zeynep Kamil Murat Reis sokaktaki ilerici yurttaşların gittiği "Çukur Kahve"nin gece saat 01.30 sıralarında bombalanması sonucu büyük hasar meydana geldi.

ANTALYA'DA

Antalya Korkuteli İlçesi Ülkücü Gençlik Derneği İkinci Başkanı Mehmet Ateş önceki gece saat 23.30 sıralarında silahlı dört kişinin saldırısı sonucu ağır yaralandı.

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Ankara'da gazetemizi hedef alan bir provokasyon bildirisi dağıtıldı

ANKARA (ÖZEL)

AYDINLIK'ın anarşi karşısındaki kararlı mücadelesini baltalamak ve gazetemizi anarşinin içine çekmek isteyen terör odakları Ankara'da bir provokasyona giriştiler.

Önceki gün geç saatlerde Ulus ve Anafartalar semtinde "Aydınlık" imzalı ve üzerinde "sosyal-faşist Kemal Türkler cezasını buldu" yazılı pullar dağıtan kişilerin kim oldukları araştırılıyor.

GÜNAYDIN, Milliyet, DÜNYA, Politika, Hürriyet, Son Havadis, Tercüman, Hergün, Cumhuriyet — BASINDAN SEÇMELER

Batı basını da Türkiye'deki terörü tartışıyor

"The Times", "Herald Tribune", "Le Monde" gibi Batının büyük basını da Türkiye'deki teröre birinci sayfadan yer veriyor ve terör kaynaklarını teşhis eden yorumlar yayınlıyor.

«Times», Batının Türkiye'ye yardımı sürdürmesini istiyor

İngiltere'de yayınlanan "The Times" gazetesi dünkü sayısında Türkiye üzerine bir yorum yayınladı. Gazetenin yorumunda, Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesinden dolayı Batılı ülkelerin ekonomik yardımı durdurmamaları gerektiği ileri sürülüyor. "Times" bunun bir diktatörlüğü desteklemek anlamına gelmeyeceğini de ekliyor.

Türkiye'nin stratejik önemine işaret edilen "Times"ın yorumunda ayrıca, Türkiye'nin bir azınlık hükümeti tarafından yönetildiği hatırlatılarak, bunun serbest seçimlerle seçilmiş bir Parlamentonun onayına sahip olduğu belirtiliyor. Yorum şöyle sona eriyor:

"Türkiye'de işleyen bir demokrasi varoldukça, Batı, Türki-

(Devamı sa.6, sü.7'de)

Rusya, Türkiye'deki anarşiye karışmadığını iddia ediyor

HABER MERKEZİ

BATI basınında Rusya'nın Türkiye'deki anarşiye karıştığı yolunda haberler çıkması ve bir Türkiye hükümeti yetkilisinin Sunday Times dergisine "Rusya şiddet eylemlerinin belli başlı kışkırtıcılarından biridir" şeklinde demeç vermesi üzerine Sovyetler Birliği TASS ajansı dün bir açıklama yaptı.

TASS ajansı yaptığı açıklamada Rusya'nın Türkiye'deki anarşiye

(Devamı sa.6, sü.2'de)

Rusya, "Evren'e başarısız suikast yapıldı" haberini yayıyor

Bir askeri yetkili: "Asılsız suikast haberi yayanlar anarşinin kaynağının neresi olduğunu gösteriyor"

HABER MERKEZİ

BİZİM Radyo adıyla Doğu Almanya'dan yayın yapan Rus Beşinci Kolunun iki gün önceki yayınında, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'e Güneydoğu Anadolu'ya yaptığı gezi sırasında Mardin'de başarısız bir suikast girişiminde bulunulduğunu, bu haberin Avusturya ve Fransa

(Devamı sa.6, sü.2'de)

TKP, UDC'ye karşı çıkan Ecevit'i düşman ilan etti

HABER MERKEZİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in son günlerde Moskova yanlılarıyla cephe kurulmasına karşı çıkması ve milli birlik çözümünü savunması Moskova yanlısı güçlerin saldırısına yol açtı.

Bir süre önce CHP içinde başlayan cepheleşme tartışmasında, "UDC"yi savunan bazı muhalefet gruplarına karşı, Ecevit "MC" ve "UDC" gibi bir cepheleşmenin Tür-

(Devamı sa.6, sü.2'de)

Çankaya görüşmesinin sonuçları açıklandı

CHP Genel Başkanı, görüşmeden olumlu sonuç çıkmadığı görüşünde

Ecevit: "Teşhis olmadan tedavi olmaz"

- "Terör kaynaklarından birine bağlılık sürdükçe anarşi önlenemez"
- Demirel: "Diyalog sürecektir."

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Başbakan Süleyman Demirel'in geniş tabanlı bir hükümet kurmaya yanaşmadığını, Çağlayangil'in de böyle bir hükümeti gerekli görmediğini söyledi.

Ecevit, perşembe akşamı gerçekleşen görüşme hakkında bilgi verirken, Demirel ile üç noktada çeliştiklerini, bunlar giderilmeden bunalımın aşılamayacağını söyledi.

CHP Genel Başkanı, Demirel ile anarşi odaklarının tespiti konusunda bir yaklaşım sağlanıp sağlanmadığı konusundaki bir soruya karşılık "Tedavi yöntemleri üzerinde durdular. Oysa teşhis olmadan tedavi de mümkün değildir. Bu yaklaşım geçersiz bir yaklaşımdır" dedi.

ÇELİŞKİLER

Ecevit, Demirel ile çelişkilerini şöyle açıkladı:

1. Hükümet CHP'nin destek teklifini kabul etmeden kuruldu. Şimdi de zararları hafifletmek için CHP'den destek arıyor

2. AP fitne ve fesatın kaynağı olarak CHP'yi gösteriyor. Bu suçlamalardan dolayı CHP terörün hedefi durumuna geldi.

3. Demirel bunalımın, terörün boyutlarının çok büyüdüğünü söylüyor. Artık bunların hükü-

(Devamı sa.6, sü.3'de)



Kemal Türkler'in cenazesi kaldırıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

SALI günü Merter'deki evinin önünde komandolarca öldürülen Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in cenazesi dün kaldırıldı.

Merter'deki DİSK Genel Merkezinde konulduğu katafalktan alınan cenaze Aksaray Muratpaşa Camisine getirildi. Burada kılınan öğle namazından sonra Topkapı Çamlık Mezarlığında toprağa verildi.

(Devamı sa.6, sü.2'de)

Anarşi incelemesine gelen Eren, Konya'da hububattan söz etti

KONYA (ÖZEL)

SON günlerde meydana gelen olayları ve MSP'nin MHP ile ilgili şikayetlerini incelemek üzere Konya'ya gelen İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren bu konudan daha çok, hububat alımlarıyla ilgili açıklamalarda bulundu.

İkinci Ordu Komutanlığı, Belediye Başkanlığı ve Veteriner Müdürlüğünü ziyaret eden Eren, Jandarma Bölge Komutanlığında MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ile bir görüşme yaptı.

Orhan Eren, Konya'da gelişebilecek olaylarla ilgili ne gibi önlemler alınacağını soran bir gazeteciye, "Konya'da olay olmayacak" cevabını verdi.

MSP'nin gensoru vereceği yolunda bir açıklama yaptığını hatırlatan bir başka gazeteciye de, Eren, "O arkadaşların öyle bir şey yapabileceklerini sanmıyorum" dedi.

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Ölüm balyoz gibi indi, şal gibi örttü!

Kendimi yokladım ayrıcalıkla. Nihat Erim, geçmişe uzanan ufkumda hep vardı, balmumundan kalıp kıyafetiyle.

Kendisinden ünlü, deyimleriyle, haşır neşir olduk yıllarca:

"Hirriyeti şallamak...tepelerine balyoz gibi ineceğiz"...

Şal ve balyoz... Evet onlar var son anlarında: Ölüm balyoz gibi indi tepesine ve şal gibi örttü onu.

Her şiddete karşı olduğum için, canım sıkıldı. O kadar! Zaten artık, çevremizde, ölümünün değer verileceği insan kaldı mı?... Kimsenin, yüreği, iki "tak tak" hızlanmadı. Kimse, bayramından, düğününden geri kalmadı, en yakınlarından başka!

Resmi TRT bile, Olimpiyatlara daha çok önem verdi. Güzeldi Olimpiyatların baslaması!...

Ağıtlar yakılacak. Ağlama duvarının dibine çömelecek olanlar olacak. Ben o duvarın dibindeydim, onaltı, onyedi yaşlarında, vuran ve vurulan gençlerin yasını tutuyordum. Resmi ağıtçılara yer vermek için, kalkıyorum. Buyrun!...

Kandıralı Nihat Erim'in kariyeri, bir kuşak daha genç, Turan Feyzioğlu'nun kariyerine paraleldir, gelişmesinde. İkisi de, kollarıyla taş atmadan, ilim kürsüsünü boşaltıp, politika kürsüsüne fırlamışlardır, fazla bir özellikleri olmadan.

"Kıldım, oldu" zamanıydı.

Onlardan çok sivri, çok parlak insanlar yok muydu? Vardı. Sivriyi, parlağı kim ne yapsın?...

Bugün, işte, hiç kendisi için düşünmediği bir biçimde, son buldu yaşamı. Tanrı rahmet eyleye, ve eşi Kamile Hanımefendiye, kederinde, sabır armağan ede...

Bunca yıl, yanyanalıktan sonra, yalnızlık güç!

Gene aynı noktanın üstünde duruyorum, ulusun istifi artık ünlülerin ölümüne bozulmuyor.

Yenimahalle Pazarına götürmüştü beni eş dost. Bir konuşmaya kulak verdim:

– Artık ölüm icadedenler ölüyor, bize ne?... diyordu ensemin kökünde bir ses kimden sözediyorsa.

Bu bir tür "Kitabe-i-Sengi-Mezardı", halkça... Zalim bir yargıydı bu ama...

Ve Sayın Erbakan

Fileden işe başladı basın toplantılarında, pahalılığı anlatmak için, sonra, bir canlı çocuk manken çıkardı, bir bayram donatımının pahalılığını anlatmak için... Gelecek kez, ölmenin ne pahalı olduğunu kanıtlamak için, korkarım ki, basın toplantışına bir cenaze getire... Bu fikri kendisine salık veriyorum.

Ve koruma polisi Ali Kartal

"Tabutu, doğduğu yere gönderildi. Gömülme töreninde, kaymakam bulundu" diye söylerler belki televizyonda. Bu Nihat Erim'in koruma polisi, Ali Kartal için, ilk ve son tören olur. İnşallah anası yaşamıyordur. Oğlunun tabutunu, bir günlük itibarında, beli bükük karşılamasını istemezdim, o da bir günlük itibarıyla...

Evliydi herhalde. Polisler, genç evlenirler. Arkasında genç bir dul, iki küçük çocuk bıraktı mı?... Gözü yaşlı arkadaşları, yardım parası topladılar mı?... Mütevazi evine, terkedilmişlik gölgeleri çöktü mü? Bayram geliyor bayram. Ali Kartal'sız bir bayram...

İçimdeki yanığı hiç bir şal örtemez!... Hiç bir balyoz kül edemez balyoz balyoz olalı!

İnsan Atatürk gibi birini korurken ölebilir. Gam yemez, ama sıradan biri için güç kabulleniyorum bu koruma görevini. Neden benden hiç bir üstünlüğü olmayan birini koruyacak mışım? Neden onun yaşamı, benimkinden değerli olacak. Ben koruma görevlisi olsam ne yapardım biliyor musunuz?..

– Gene ne yapardın, kuşkusuz bir densizlik!

– Gördüm ki vurmaya geliyorlar. Derdim ki, koruduğuma, "Git kardeşimbenden on metre öteye hedef sensin."

– Sende görev nosyonu yok!...

– Sizlere de, bir sürü fabrikasyon kavram var... O arada da, iyice dikizlerdim katilleri, araçlarını gereçlerini... Yok, ben bir an olsun doğuşumda bana sunulan, eblemcüş dünyayı yutmadım ki!

"Büyüklerle başbaşa" alaturka, serisinde meğer, dostum Kuseyri Nihat Erim'le de bir başbaşa yapmış. Ölümünden ötürü, sundular hemencik ekranda.

Ben gene sanırdım kı, Erim Merhum, 12 Mart'tan buruk ve üzgün çıkmış... Yer kalmıyordu öyle olmasına; kendinden memnundu dolu dolu demek: Hizmet ettim. İstifa ettim... Bir tek gün, öz özüm'den o memnunluğu duysam, ömrümün gerisi için gam yemem ben, ama duyamıyorum. Besbelli "Kâmil" değilim ben!...

Ne olur, sayınlar şoke olmuş gibi göz kaş oynatmayın! Ne duyuyorsam onu yazıyorum.

– Sen ne dersin Ali Kartal?....

Ali Kartal, Ali Kartal, Ali Kartal... İnsanlar, ölümde bile, tantana ayrıcalıklığı icadetmişler. İçin kaldırıyor mu?

Bir ölü yerine neden iki ölü olsun?... Çünkü, bir cana kastedenlerin, kim olduğunu bilmeden nasıl koruyacaktın:...

Hem sen, insanoğlu için ölümün yollarını açanlardan değildin ki?... Mütevazi ve zor koşullarda yaşadın hep. Bir başkasının gölgesi oldun.... İyi nişancıydın kuşkusuz ama neye yaradı?

Ali Kartal, Ali Kartal, Ali Kartal, bu isim, okurlarımın beyinlerine kakılsın diye yineliyorum ve içimdeki taş gibi üzüntü, Ali Kartal adını taşıyor, kor kor yanan harflerle!

OLAYLAR / SORUNLAR / GÖRÜŞLER

MUNZUR TİCARET LİSESİ ÜZERİNE

Hasan Aydın
(Akpazar Belediye Başkanı)

EFENDİM, kanımıza göre siyasi iktidarlar, eğitim-öğretim kurumlarını kapatmakla, içinde yaşanılan toplumun sosyo-ekonomik koşullarından doğan sosyal olgusunu yoketmek istiyor demektir. Çünkü eğitim, her şeyde olduğu gibi içinde yaşanılan toplumun sosyo-ekonomik koşullarından doğan bir olgudur. Bu nedenle her derecedeki okullar, toplumun eğitim-öğretim ve sosyo-ekonomik olgusunu geliştiren ve topluma karakterli kişileri yetiştirip hazırlayan birer eğitim kurumlarıdır.

Eğitimin en belirgin özelliği, toplumun ihtiyaç ve isteklerini yerine getirip o toplumun istediği nitelikte kişileri yetiştirmesidir. Kısaca eğitimin tutucu görevini söylemek istersek, toplumun kültürünü genç kuşaklara aşılamasıdır. Eğitimin yaratıcı gücü ise toplumsal gelişmeye katkıda bulunmasıdır.

İlkokuldan üniversiteye dek her dereceli okullarımızda, her yaştaki öğrenci (yarın memleketin mukadderatını omuzlarında taşıyacak çocuklarımız) en sağlam ve en köklü eğitimi, bu eğitim-öğretim kurumlarında almaktadır. Aksini iddia etmek yanlıştır.

Aile eğitimi, metotsuz ve dağınık bir eğitimdir. Bu yaygın eğitimi de okul eğitimi, belli bir amaca göre disiplinli ve metotlu bir şekilde eğiterek tamamlar. Hal böyle iken, devlet halka açık okullarını kapatmak yerine, mevcutlarının fevkinde yenilerinin sayısını çoğaltmak zorunda olmalıdır. Devlet, toplumun kültürünün gelişimine azami gayret göstermelidir. Bu devletin görevlerinden en önemlisidir.

Asırların ihmaline uğramış yörelerimiz vardır. Tunceli de bu yörelerden bir tanesidir. Endüstrisi yok, sanayide gelişme yok. Ekime elverişli toprağı yok. Halkı geçim sıkıntısı içinde kıvranmaktadır.

Yoksul Tunceli halkının tek amacı çocuğuna istikbal temin etmesidir. Bunun için de çocuğunu okutmak isteği her ailede yeğindir. Fakat fakülte ve yüksek okullarda çocuğunun tahsil yapma olanağının azlığı ve ailenin mali imkansızlıkları sebebiyle en kısa yoldan çocuğunun mesleğe atılması istenir. Bunun için öğretmen okulu, ziraat lisesi ve endüstri meslek lisesi gibi meslek okulları tercih edilmektedir.

Tunceli'de bir Öğretmen Okulu vardı. Her Tunceli çocugunun arzusu, kısa yoldan ekmeğini kazanmak için ilkokul öğretmeni olmaktı. Bu okul önce Öğretmen Lisesine dönüştürüldü. Daha sonra da maalesef kapatıldı. Böylece yoksul Tunceli çocuğu umutsuzluğa sürüklendi.

Bugünlerde Munzur Ticaret Lisesi de kapatılacak, söylentileri ortalıkta dolaşmaktadır. Şayet bu söylentiler doğru ise çok yazık olacak tüm Tuncelili yoksul halk çocuklarına....

Devlet, eğitim-öğretim kurumları olan okullarını halkına kapatıyorsa, bu devlet, halkın eğitim-öğretimini engelliyor, anlamını çıkarmakta yanılmış olmayız kanısındayız. Çünkü okullar, halkın en çok ihtiyaç duyduğu eğitim-öğretim kurumlarıdır. Bu kurumlar halka kapatılamaz.

Toplumların uzun yaşamı, disiplinli, eğitim öğretim sayesinde mümkün olabilmiştir. İnsan aynası olan tarih bunu göstermektedir.

Biz Tunceli halkı olarak Munzur Ziraat Lisesinin kapatılmasını asla tasvip etmiyoruz. Öğretmen Lisesinin de tekrar açılmasını istiyoruz.

Sayın Tunceli Valimizin bu konuda yüce yardımlarına muhtacız. Bu çok değerli yardımlarını Tuncelililer için esirgemeyeceklerine olan inancımız tamdır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

HALKI İNİM İNİM İNLETEN ZİHNİYET

"Sana anlatayım. Başım dertte. Bir haftadır buraya gelip gidiyorum, üzüntü ve korku çekiyorum, ızdırap duyuyorum. Ordan oraya koşuyor, ter döküyor, yalvarıyorum. İşime kimin bakacağını, sözümü kimin dinleyeceğini öğrenemedim. Ne dediklerini de anlayamadım. Ben mi bunadım, yoksa bu memurlar mı bilemidim gitti. Üç aylık bir devre için benden 40 bin lira su parası istiyorlar. Ben bu kadar suyu ne zaman kullanmışım? Bu kadar parayı nasıl öderim? Düşünmüyorlar, kafalarını çalıştırmıyorlar, mantıklarını çalıştırmıyorlar. Bunu bir türlü anlayamadım (memurları göstererek) bunlar da anlayamadılar. Saat böyle yazıyor deyip kestiriyorlar. Para istemesini iyi biliyorlar. Kendi aralarında da benim gibilerden aldıkları paraları 'dış yardım' sayıyorlar. Ben bu 40 bini hemen ödemezsem mahkemeye vereceklermiş. O zaman 50 bin lira ödemek zorunda kalacakmışım.

Salonda yorgun ve ağlamaklı insanlar fırıl fırıl dönüyor, hepsi birbirinden şaşkın, birbirinden dertli ve irili ufaklı şikayet yüklüler. Kendilerine değer verilmemesi, dertlerine çare bulunmamasının sancısını çekmekteler. Bu insanlar oradaki memurlara, şeflere soru sormaktan da ürker ve korkar haldeler. Çünkü içlerinde bir şeyler öğrenememenin, bir şeyler yaptıramamanın ezikliği dolu. Devlete, yönetime karşı küskünlüklerinin nedenlerine tanık oldukça, perişanlıkları artırıyor.

Seremoni, Ankara Belediyesi Sular İdaresinin Tahakkuk Servisinde geçiyor. Elinde bir tomar yazılı kağıt bulunan ve tedirginliği yüzünden okunan ak saçlı birine sordum.

"Baba, işin ne de bu kadar yanıp yakılıyorsun?" Adam bir donakaldı, dikkatle yüzüme baktı, gözlerindeki korku ve endişe biraz dağılır gibi oldu. Sorumu cevaplandırdı.

"Oğul, ben emekli bir memurum. Kuru ekmek parası bile bulamıyorum. Yok yerden çıkan bu 40 bini nereden bulup öderim. Allah aşkına anlat, bana bir akıl ver, ne yapayım, nereye gideyim? Genel müdüre çıktım 'Bizde yanlış hesap olmaz' dedi, işin içinden sıyrıldı."

Anlatımın içtenliğini duydukça yüreğimde gong vuruyordu. Yaşlı adamın elindeki kağıtlara baktım. Abone numarası 29120, defter numarası 137, sayfa 445. Sular İdaresine 6.3.1980 gün ve 3875 sayıda kayıtlı dilekçe vermiş olduğunu belirten belge. Son bir ay içinde her vatandaşın sırayla 3 bin 350, 16 bin 348, 7 bin 753.50 9 bin 946, 12 bin 103 lira toplam olarak 50 bin liraya varan su parası isteme ihbarnameleri ilginç olduğu halde, ilgi gösterilmediğinden dehşete dönüşen bir durum olduğu belli. Keyfiyeti, araştırmayı görev bildim.

Sonuç şöyle: Vatandaş belediye ile uğraşmaktan bıkmış. 6.3.1980 tarihinde Sular İdaresine dilekçe vererek suyunun kapatılmasını, borcunun hesaplanarak bildirilmesini, su saatinin de kendisine iadesini istemiş. 11.4.1980 günü saat çıkarılmış, çıkarıldığı zaman göstergesi 2 bin 820 metreküp olduğu bir raporla saptanmış ve dilekçe bu raporla birlikte Tahakkuk Servisine verilmiş.

Su saati göstergesinin 1978 sonunda 1400 metreküp, ekim 1979'da 1510 metreküp, aralık 1979'da da 1630 metreküp olduğu da 137 sayılı defterin 445. sayfasında kayıtlı.

Böyle normal seyir gösteren bu saatin kış mevsiminin üç aylık süresi içinde 1630'dan 2 bin 820 metreküpe fırlamasının mümkün olamayacağını kargalar da bilir. Bu miktar olsa olsa 1820 metreküpe yükselebilir. Tespitte 1.000 metreküplük bir hata olduğu aşikar. Böyle hatalar olabilir, ama hemen düzeltilmesi gerekirdi. Ancak düzeni sürdürme, müesseseyi koruma arzuları kuvvetli olan ve vatandaşın söylediklerini hiçe sayan memurlar bu hatayı görmezden gelmişler. Üç aylık süre için vatandaşın 50 bin liraya yaklaşan cereme ödemesini zaptı rapta almışlar. Vatandaş bir hafta uğraşmış, ne bu hatayı gösterebilmiş ne de bu hatanın varolabileceğine inanan bir memura rastlamış. Bu insan şaşırmayıp da ne yapsın? Nerede memur sorumluluğu, nerede kontrol müessesesi? Nerede insan sevgisi? Türk halkını inim inim inleten zihniyeti günümüzde de bu olay belirtmiyor mu? Okuyanlar Allah için söylesin...

K.Y. Baykırlı

Gümrük ve Tekel Bakanına açık mektup

Sayın Gümrük ve Tekel Bakanlığı,

Bildiğiniz gibi, filtreli ve filtresiz sigara darlığı devam etmektedir. Bunun sebebi nedir?

Biz üreticilerden tütünü 80-100 liraya alıyorsunuz, ancak bize sigarayı 37.5 lirayasatıyorsunuz. Böyle yaptığınız halde sigara darlığı neden sürüyor? Tabii bildiğiniz gibi karaborsanın başını alıp gittiğini de biliyorsunuz. Filtreli sigarayı karaborsadan 70-80 liradan, Birinci sigarasını da 25-30 liradan alabiliyoruz.

Bu sigara fabrikaları çalışmıyor mu? Hiç mi üretime geçmiyor? Yoksa "biz beceremiyoruz" diye özel sektöre devretmek mi istiyorsunuz?

Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütün bu sorularımın gazete aracılığıyla cevaplandırmanızı arz ediyorum.

Saygılarımla.

Ramazan Mercan

Düğün çorbası içmek için devlet Yalvaç'ta idi

Ülkemiz MC'lerin Ye Me Celerin dönem ve yönetiminde düştüğü açmazların içinde ulaştığı son derece karmaşanın, insan değerinin kayboluşunun sürdüğü, azgınlaştığı ortamda iken devlet nerede diye sorular her yandan feryat halinde yükseliyor...

Halkımızın bu sorularına her kafadan bir ses çıkıyor.

Başbakan diyor ki; "Devlet buradadır..." (Yani Ankara'da, yani Çorum'da, yani Kırşehir'de, yani Fatsa'da vs. vs...)

Diğer şahısları bir yana bırakınız, ben de diyorum ki;

"Devlet ne orada ne burada... Devlet, altında resmi taşıtıyla, sanki törene gidercesine alayü vâlâ ile düğün çorbası içmek için bir kasaba Belediye Başkanının düğününde bulunmak, ülkenin bunalmışlığını sorumsuzca bir yana itmek, halkı ve sorunlarını hiçe saymak düşüncesiyle, burada diyorum... Yani bir kasaba Belediye Başkanının düğünü, düğün çorbası ülkenin içinde bulunduğu, çözüm isteyen asayiş ve anarşi sorunlarından daha önde geliyor ki, devlet Yalvaç'tadır, 9 Temmuz 1980 Çarşamba günü...

Bu iddiamı kanıtlamak için size olduğu gibi hiç katmaksızın aktarmaya çalışacağım.

11 Aralık seçimlerinde AP etiketiyle seçimlere katılan kafa yapısı MHP, desteği MSP olan bir kişi Başkan seçiliyor. İşte bu Başkanın kardeşi de Belediye Başkanlığı forsundan yararlanarak ailece evlendirilme yoluna gidiliyor. Olur a, haklarıdır. Haklarıdır ama bazen insan haklarını da, insanlık haklarını da aşıyor kasaba Belediye Başkanı ve yandaşlarının tutumu...

Her neyse bunlar doğaldır. Asıl gelelim konuya.

Düğün hazırlıkları tamamlanır. Çağrı pusulaları Başbakanından tüm bakanlarına kadar gönderilir. Her nasılsa Sayın Başbakan ve diğer bakanlar saygısızlık edip kasaba Belediye Başkanının düğün çağrısına icabet etmezler. Dostluğunu gösteren 3 bakan ve bu bakanların bağlı olduğu genel müdürlerden bölge müdürlerinden, yerel yöneticilerden bazıları kalabalık bir halde katılırlar düğün çorbasını içmeye.

Yalvaç Yalvaç olalı, böyle bir düğün dahi görmemiştir. Öyle ya devlet babanın bakanları onurlandırıyorlar kasaba Belediye Başkanının düğününü.

Düğün çorbası içileceği güne yani 9 Temmuz 1980 Çarşamba gününe gelinir. Saat 10.00 sıraları, Yalvaç'ı acı acı sirenler, kalabalık resmi taşıtlar dolduruyor. Alkışlar, kalabalık halk grubu zorla toplanarak teşcie zorlanır. Resmi taşıtlarla gelen resmilerimiz, yani devlet artık ne Sayın Başbakanımızın iddia ettiği gibi Ankara'dadır, ne Çorum'da, ne şurda, ne burda. Devlet Yalvaç'tadır böylece.

Bu seyrü temaşa aynı gün saat 16.00'ya kadar sürer gider.

Devlet baba içtiği düğün çorbasından sonra dişlerini kürdanlayıp, kahvesini içmelidir. O da yapılır, halkın öz malı olan Belediye binasında. Artık Yalvaç'lı bir başka mutludur bu durumdan. "Sağolsun devletimiz, Başkanımızın düğününde dahi bizi yalnız koymadı" diye böbürleniyoruz.

Var mıdır bizim gibi şanlı bir ilçe ülkemizde... Başkanımızın düğünü o kadar önemli ki, Çorum'u, Kırşehir'i, Fatsa'yı kim düşünür.

Başkanımızın düğün çorbasını içmekle onurlandıran devlet babamızın kimler olduğunu, bunca ülke sorunları içinde bir düğün çorbasına zaman ayıracak zamanı bulabilen devletlülerimiz kimler mi diye merak etmeyin. Şimdi sıra sıra saymaya başlayacağız, saptayabildiğimiz kadarıyla...

İç barıştan, güvenlik ve asayişten sorumlu İçişleri Bakanımız Sayın Dr. Mustafa Gülcügil, altında kırmızı plakasında 0018 yazılı resmi taşıtıyla çevresinde bazı resmi görevliler olduğu halde Isparta Valisinin ve İl Jandarma Alay Komutanının programlamasıyla Yalvaç'ta devletliğini gösterdiler.

İçişleri Bakanı gelir de İmar İskan Bakanı durur mu? O dahi çevresindeki muhterem devlet erkanıyla arzı endam eyledi...

Keza yine bunlardan geri kalmadı Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı ve o dahi Yalvaç'ta devletin varlığını çevresindeki erkanıyla göstererek onurlandırdılar.

Ankara'da sağlam hükümet varmış yokmuş kimin umurunda...

Ankara TBMM'si Cumhurbaşkanını seçmemiş, kimin umurunda...

Her gün radyo, TV ve gazeteler "İstanbul'da bilmem şu kadar Ankara'da bu kadar, Konya'da bu kadar kişi öldürüldü" diye sayarken kimin umurunda...

Çorum'da, Kırşehir'de, Sivas'ta, Malatya'da, Hatay'da, G. Antep'te, Fatsa'da nice canlar acımasızca alınıp kanlar dökülürken bir dilim ekmek için işçiler, köylüler haklarını savunurlarken devletin umurunda mı millet?..

CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit'ten tutun da, gecekonduda oturan, fabrikada gerektiğinde kolunu kaptıran işçisine, yan ödeme kandırmacasıyla aldatılmak istenen küçük devlet memurundan, okul kapılarında can veren öğrencisine kadar tüm ulusumuz "DEVLET NEREDE.." diye sormasınlar sakın bir daha... Yoksa bozum olurlar, fevkalade ayıp işlerler haaa....

Devlet işte burada, Ankara'da diyen Başbakanımız varken,

Biz kasaba Belediye Başkanının onuru için düğün çorbası içmek için ilçemizi de onurlandıran İçişleri-İmarİskan-Köyişleri ve Kooperatifler Bakanları varken...

Biz de diyoruz ki, "DEVLET İŞTEBURADA-GÜÇLÜLERİN-HALKI HALK BİLMEYENLERİN YANINDA"...

Biliyoruz nasıl olsa bir tekzip kararıyla olayı örtbasa çalışacaktır devlet... Ama yağma yok bu olay tekziple mekziple geçiştirilemez. Tüm Yalvaç halkı tanıktır devletin 9 Temmuz 1980 Çarşamba günü nerede olduğuna dair.

Bu öyküyü biz değil devletin kendisi hazırladı, kendisi oynadı. Bize ise satırlara sıralamak kaldı.

Ne dersiniz... Hâlâ devleti arayacak mısınız?....

Ruşen Özgül



AP' li olmadığı için evini yıktılar

Antalya'nın Alanya ilçesinde ikamet eden Avni Türkeli'nin evinin üçüncü katı ruhsatlı, planlı olduğu halde yıkıldı, bir daha da yaptırılmadı. Yıkılan katta dört yıl oturduğunu belirten Avni Türkeli, evinin üçüncü katının yıkılmasının gerekçesinin AP'li olmaması olduğunu belirtti. Çevrede ruhsatı bile olmayan evlere dokunulmadığını belirten Avni Türkeli şunları söyledi:

"Ben bir gün Antalya'ya gitmiştim. Ben gittiğim sırada gelmişler, evin kilidini kırmışlar, eşyalarım içeride iken evi üstüne yıkmışlar. Bana kaçak inşaat yapmışsın diyorlar. Ben bu evin içinde dört senedir oturuyorum. Ruhsatlı, planlı ev. Hem bir ev yıkılırken mahalle muhtarı lazım. Onu da çağırmamışlar. Evim yıkılınca ben de yıkanları mahkemeye verdim. O zamanın parası ile (1978) 600 bin lira hasar tespiti yapıldı. Şimdiye kadar Cumhurbaşkanı, Başbakan, bütün yetkililere durumu yazdım. 74 tanesi iadeli taahhütlü olmak üzere yüzlerce mektup yazdım. Hâlâ bir sonuç alamadım. Belediye Reisi Eşref Kahveçioğlu'na gittim, beni tekme tokat kovdu. Dava halen devam ediyor. Benim istediğim hakkın yerini bulması. Partizanlığa son verilsin."

İsmet Özçelik

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 — 849

Köy-Koop'ta TKP yanlısı yönetim, 30 günlük mehil aldı

● Önce tahliye kararı veren icra, itiraz üzerine 30 gün süre tanıdı.

ANKARA (ÖZEL)

KÖY-Koop'u mahkeme kararına rağmen bırakmamakta direnen TKP yanlısı yönetim, 30 günlük bir mehil almayı başardı. Ankara Asliye Ticaret Mahkemesinin kararını tebellüğ etmeyerek zaman kazanmaya çalışan, tebellüğ ettikten sonra da binayı boşaltmamakta direnen TKP yanlısı yönetime karşı, mahkemenin yetkili kıldığı Hadi İlbaş yönetimi icraya başvurdu. Binanın tahliyesinin sağlanmasını isteyen İlbaş yönetiminin bu isteği 2. İcra Dairesince uygun görüldü.

Ancak Tarhan yönetimi de bu karara ittiraz etti. Bunun üzerine Tarhan yönetimine 30 gün süre tanındı.

20 bin lira teminat ödeyerek icrayı durduran Tarhan yönetiminin bu süre içinde bir yandan mahkeme kararına karşı Yargıtaya başvuracağı, öte yandan da bu süre içinde ihtiyati tedbir aldırmaya çalışacağı öğrenildi.

Yunanistan Başbakanı Rallis: "Gemlik olayı, Yunan turizmine büyük zarar verdi"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

YUNANİSTAN Başbakanı Yorgo Rallis, Gemlik vapurunun Rodos seferleri sırasında meydana gelen olaylardan Yunanistan turizminin büyük zarar gördüğünü, hatta çökme tehlikesi geçirdiğini söyledi.

Başkent Atina'da konuşan Başbakan, muhalefetin Rodos'taki olayları desteklemesini de kınadı.

Öte yandan, Gemlik'in Rodos'a yanaşmasını engellemek için halkı kışkırtma suçundan yargılanan 9 kişi 8 ila 10 ay arasında değişen hapis cezalarına çarptırıldılar. Mahkeme, sanıkları Gemlik vapurunun seferlerini protesto amacıyla adadaki mağaza sahiplerini dükkanlarını kapatmaya zorlamaktan suçlu buldu.

Moskova'da "Bataklığı kurutma" taktiği uyguluyor

Direnişi kırmak için, Müslüman Afgan aşiretlerini Rusya'ya taşıyorlar!

NEW YORK

MOSKOVA yönetiminin kuzey Afganistan'da direnişçilerin yoğun olduğu bölgelerdeki Müslüman aşiretlere mensup çok sayıda kişiyi, Sovyetler Birliği'ndeki Müslüman bölgelere gönderdiği bildirildi.

AP Ajansının bildirdiğine göre sürgündeki Afgan vatandaşı Hasan Durani, Sovyet İçişleri Bakanlığının sınırdışı etme işlemlerini denetlediğini ve ana yurtlarından ayrılmak zorunda bırakılan binlerce Afgan Müslümanın yerine Sovyetlerden, bazı aşiretleri gönderdiğini açıkladı. Durani, Sovyetlerin böylece ülkedeki direnişi kırmayı amaçladığını belirtti.

1928'de Afgan tahtından çekilen Emanullah Han'ın küçuk oğlu olan Durani, yeni nüfus değişiklikleri ile Sovyet işgal birliklerinin ülkede daha rahat hareket etme olanağına kavuşabileceğini sözlerine ekledi.

Devlet Üretme Çiftliklerinde toplusözleşme imzalandı

● Irmak, Bakanlığa bağlı 13 işyerindeki sözleşmelerin de bir an önce bitirilmesi gerektiğini ifade etti.

ANKARA(ÖZEL)

TÜRK-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikası ile Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü arasındaki toplusözleşme dün imzalandı. İki yıl süreli toplusözleşme ile işçi yevmiyelerine birinci yıl 225, ikinci yıl 225, fazla mesai ücretlerine de yüzde 75 zam yapıldı. Ayrıca çoban ve korucular ayda 2500 TL tutarında iş güçlüğü zammı ve işbaşında olan işçilere 3000 TL'ye kadar sorumluluk tazminatı, yılda 500 TL giyecek, ayda 1000 TL yakacak yardımı verilmesi kararlaştırıldı. Ayrıca evlenme, doğum, çocuk yardımları da yeniden düzenlendi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı'nın da hazır bulunduğu törende konuşan Tarım-İş Genel Başkanı Zeynel Irmak "Sekiz aydan beri süren bu sözleşme görüşmelerinin anlaşma ile sonuçlanması, 7 bin tarım işçisi üyemize ileri haklar sağlamıştır" dedi. Irmak, Bakanlığa bağlı 13 işyeri ile sözleşmelerin sürdüğünü ve bunların da bir an önce bitirilmesinin gerektiğini ifade etti.

Delegeler divan için yapılan oylama sırasında

Seçilen Kongre Başkanlık Divanı

TGS İstanbul Şube Kongresinde yönetim, çağdışı anlayışa sahip olmakla eleştirildi

İŞÇİ SERVİSİ

TÜRKİYE Gazeteciler Sendikası TGS'nin İstanbul Şubesi Olağan Kongresi dün yapıldı. Basın Sarayında 300'e yakın delegeyle toplanan Kongrede Divan Başkanlığına oybirliği ile Nail Güreli getirildi. Divan üyeliklerine ise Yener Ölmez, Cüneyt Akalın ve Erol Ceylan seçildiler. Divan seçimi ile basın ve demokrasi şehitleri adına yapılan saygı duruşundan sonra konuşmalara geçildi.

İlk konuşmayı Hürriyet gazetesi Yazıişlerinden Taygan Türe yaptı ve Taylan Sorgun yönetimini eleştirerek, muhalefet bayrağı açtıklarını ve diğer yılların aksine salondaki canlı kalabalığın da muhalefet hareketinin etkisiyle toplandığını söyledi. Cağaloğlu'ndaki taşaronluk sorununa değinen Türe, muhalefetin bir fraksoyon hareketi olduğu iddialarını reddederek, 'Bizim içimizde görüs avrılıkları olabilir fakat bir fraksiyon hareketi değiliz'' dedi.

Daha sonra söz alan Süreyya Ersen de yaptığı konuşmada Taylan Sorgun yönetiminin işçilerin hiç bir sorunu ile ilgilenmediğini, toplusözleşmelerin bile uygulanmadığını söyleyerek Hayat ve Akajans grevlerinde yönetimin hatalı tutum takınmasını eleştirdi.

Süreyya Ersen, muhalefet hareketi olarak birçok işyerinde çalışma yaptıklarını, ancak Tifdruk matbaasında TGS yönetiminin de desteğiyle son haftalarda olağanüstü bir baskı kurulduğunu açıkladı ve "Tifdruk Alkatraz Hapishanesine çevrilmiştir" dedi. İşçilerle görüşmek için gittikleri bu işyerinde kendilerini bir TGS Yönetim Kurulu üyesinin karşıladığını ve işçilerle görüşmelerinin engellendiğini anlatan Ersen, yönetimin bu çağ dışı tutumunu şiddetle kınadı ve Taylan Sorgun yönetiminin tabandan yükselen tepkiyi görerek fazla sürtüşmeye meydan vermeden çekilmesini istedi.

Türkiye Zırai Donatım Kurumunda grev sona erdi

● 5 işyerinde 2500 işçi işbaşı yaptı.

ANKARA (AA)

TÜRK-İş'e bağlı Türk Metal Sendikasının Türkiye Zirai Donatım Kurumunun Adapazarı'nda 5 işyerinde başlattığı grev anlaşmaya varılması üzerine dün kaldırıldı.

Varılan anlaşma ile işçilerin saat ücretlerine birinci ve ikinci yıl için 45'er lira zam yapıldı. Birinci yıl 4, ikinci yıl 5 maaş ikramiye ödenecek. Yılda net 500 lira aile, 2 bin lira yakacak 4 bin lira izin ödeneği verilecek. Ayrıca saat başına 60 kuruş emek zammı, yüzde 20 üretim primi ve gece vardiya zammı 10 TL ödenecek.

İşçilere ayrıca çocuk yardımı olarak ilkokul çağındakilere 1200, orta ve lise için 2400 yüksek için 4 bin 800 TL tahsil yardımı yapılacak.

Anlaşma ile birlikte 7 Temmuzdan itibaren süren grev kalktı ve 5 işyerinde 2500 işçi işbaşı yaptılar.

Vali, MHP'nin "Tunceli kurtarılmış bölge oldu" iddialarını yalanladı

● Tunceli'de siyasi parti temsilcileri, il ve ilçe belediye başkanları ve çeşitli dernek temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı.

HASAN YILDIZ (TUNCELİ)

SON zamanlarda Tunceli hakkında özellikle bazı çevreler tarafından çıkarılan maksatlı söylenti ve karalama kampanyası üzerine, dün, Tunceli Belediye binasında, Tunceli'de bulunan siyasi parti temsilcilerinin, il ve ilçe Belediye Başkanlarının, İl Gene Meclisi üyeleri ve birçok dernek ve kuruluş temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantıya CHP'den İl Başkanıyla Pülümür ve Mazgirt İlçe Başkanları, TİKP İl Başkanı, AP Merkez İlçe yöneticisi, TİP İl Başkanı, Tunceli Belediye Başkanı Veli Aytaç ve Pülümür, Mazgirt, Ovacık, Nazımiye, Akpazar, Hozat Belediye Başkanları, İl Genel Meclisi üyeleri, Pertek İlçe Encümeni ve Tunceli Esnaf Dernekleri Birlikleri Başkanı, Tunceli Şoför ve Otomobilciler Derneği Başkanı, Pülümür Esnaf ve Sanatkarlar Dernekleri Başkanı, Tunceli Esnaf ve Kefalet Kooperatifi Başkanı katıldılar.

Yaklaşık 5 saat süren toplantı Tunceli Belediye Başkanı Veli Aytaç'ın açış konuşmasıyla başladı. Tunceli'nin yıllardan beri siyasal iktidarlar tarafından tıpkı Osmanlı padişahları gibi terkedildiğini, söyleyen Veli Aytaç, eğitim öğretim kurumlarının bir yandan iktidarlar tarafından, bir yandan da gençlik içine sokulan bir avuç provokatör tarafından işe yaramaz bir hale getirilmek istendiğini belirtti. Hükümetin peş peşe Tunceli'de okul kapatmaya giriştiğine değinen Belediye Başkanı en son Tunceli Tarım Meslek Lisesinin kapatılmasını da eleştirdi. Veli Aytaç, bu toplantının amacının tüm bu sorunlara çözüm bulmak ve çözüm yollarını saptamak olduğunu sözlerine ekledi.

Daha sonra toplantıya katılanlar tek tek söz alarak düşüncelerini açıkladılar.

Söz alan Pülümür Belediye Başkanı Binali Dursun Tunceli'nin çeşitli sorunlarına değindikten sonra, şöyle konuştu: "Ankara'ya gittim ve Bakanlık Genel Müdürlüğünden belediye

(Devamı sa.6, sü.2'de)

Kelkit'e atanan polis memuru Gökçek, MHP'li saldırganların başına geçti

KELKİT (ÖZEL)

GÜMÜŞHANE'nin ikinci büyük ilçesi olan Kelkit, son iki aydır MHP'lilerin yoğun saldırılarına maruz kalıyor. Gümüşhane'de kümelenen MHP'li saldırganlar, Kelkit'ten gelen yurttaşlara sadece Kelkit'li olduğu için saldırmakta, "Kelkit'i en kısa zamanda kurtaracağız'' diyerek ölümle tehdit etmektedirler. Zaman zaman ilçeye baskınlar düzenleyen MHP'li komandolar, yeni gelen polismemuru Mehmet Gökçek'le birlikte hareket ediyorlar. Polis memuru Mehmet Gökçek ise, ilçeye gelir gelmez dernek basmak, halkın ü-

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Amerika Devletleri Örgütü, Bolivya'daki durumu görüşüyor

● Yiyecek darlığının başgöstermesi üzerine maden işçileri direnişi hafifletti.

LA PAZ/WASHİNGTON

BOLİVYA'da askeri darbeden sonra başlayan çatışmalar ve güney bölgesindeki maden işçilerinin direnişi şimdilik hafiflerken, 25 üyeli Amerika Devletleri Örgütü, AND ülkelerinin (Ekvator, Peru, Kolombiya ve Venezüella) Bolivya'daki darbeye karşı tavır alınmasını isteyen karar tasarısını görüşüyor.

Karar tasarısında şu noktalar yer alıyor:

—Kardeş Bolivya Cumhuriyetinde yürürlükteki demokrasi kurumunu süresiz olarak ortadan kaldıran askeri darbe kınanmalıdır.

—Bolivya'da insanların öldürülmesi ve insan haklarının çiğnenmesi karşısında duyulan derin endişe dile getirilmelidir.

—Amerika Devletleri Örgütü İnsan Hakları Komisyonu, durumu derhal incelemelidir.

Örgüte yakın çevreler bu karar tasarısının şiddetli tartışmalara yol açacağını, Arjantin, Brezilya, Paraguay, ve Guetamala'nın ya çekimser kalacağı ya da olumsuz oy vereceğini ifade ediyorlar. Şili, daha önce, karar tasarısına olumsuz oy vereceğini açıklamıştı. Bilindiği gibi söz konusu ülkelerde askeri dikta rejimleri bulunmaktadır.

Öte yandan güney bölgesinde kalay madenlerinde çalışan on bin işçinin, gıda maddelerinin azalması üzerine, direnişi hafiflettikleri bildirildi.

Askeri cunta hükümeti de yaptığı açıklamada, sendikaların yeniden örgütleneceğini ileri sürdü. Cunta ayrıca "solcuların temizleneceği" tehdidini savurdu.

İran, Irak'la arasındaki anlaşmazlığın giderilmesi için BM'ye başvurdu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İRAN, Birleşmiş Milletlere başvurarak Irak'la arasındaki anlaşmazlığın giderilmesine yardımcı olunmasını istedi.

Tahran Radyosunun haberine göre, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade ülkesinin bu konudaki isteğini BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a yazılı olarak gönderdi.

Kutbzade Irak hükümetinin bugüne kadar 40 bin kişiyi gerekçe göstermeden sınırdışı ettiğini kaydederek, BM'nin bu soruna eğilmesi gerektiğini belirtti. Kutbzade Waldheim'a gönderdiği mektupta, Irak'ın İran sınırlarına saldırılarda bulunduğunu bildirerek bu tutumun kınanmasını da istedi.

Gurbette bir araya gelen köylüler beraberliğin birliğin tadını çıkardılar.

Erzincan'ın Kürelik köylüleri, İstanbul'da biraraya geldi

Cahit ÇETECİOĞLU

İSTANBUL'un çeşitli semtlerinde oturan Erzincan Refahiye'ye bağlı Kürelik köylüleri bir gezi düzenleyerek köylerindeki birliği devam ettirdiler.

Anarşinin zirveye tırmandığı bu ortamda, dostluğun, komşuluğun, birlik ve dayanışmanın hasretiyle biraraya gelen Kürelikliler tam 200 kişi olduklarını hayretle gördüler.

Sıcakkanlı olan Erzincanlılar, İstanbul'da yeni dostlar bulduklarını ama eski dostluğun da başka olduğunu söylerken, birlikte halaylar çekildi, türküler söylendi. Geç vakitlere kadar sohbeti koyulaştıran, eğlenen aynı köyün artık İstanbullu olmuş köylüleri hep böyle gezilerin düzenlenmesini isteyerek ayrıdılar.

Atama listelerinde tahrifat yaptığı saptanmıştı

MHP yanlısı Mersin Milli Eğitim Müdürü görevinden alındı

MERSİN (ÖZEL)

AP iktidarı tarafından Gaziantep'teki görevinden alınarak, Mersin'e Milli Eğitim Müdürü olarak atanan MHP taraftarı Hayri Oğuz'un Milli Eğitim Bakanlığınca görevinden alındığı öğrenildi. Oğuz'un görevinden alınmasına neden olarak bazı AP'li parlamenterlerin isimlerinin yanı sıra, Milli Eğitim Müdürlüğüne hazırlanan ve Vali Fahri Öztürk'ün onayına sunulan atanma listelerinde tahrifat, silinti ve eklemeler yapılmasının Vali tarafından saptanması ve olayın işleme konulması gösteriliyor. Olayın İl İdare Kuruluna geldiği, resmi evrak üzerinde tahrifat yapma fiilinin bu kurulda kesinleşmesinden sonra, Hayri Oğuz hakkında Mersin Ağır Ceza Mahkemelerinden birinde dava açılabileceği belirtiliyor. MHP yanlısı olan bazı Milli Eğitim Müdür Yardımcılarının da bu olayın gelişmesindeki yerlerinin saptanılması halinde onların da görevlerinden alınabileceği bildiriliyor.

(Devamı S.6 Sü. 1'de)

Turgutlu ÜYD Başkanı, silahını temizlerken kendisini vurdu

TURGUTLU (ÖZEL)

ÖNCEKİ gün Manisa'nın Turgutlu ilçesinde ÜYD Başkanı Mesut Çevikhan, aynı derneğin üyelerinden ve kurucularından olan arkadaşı Sabri Altınbaş'ın evinde, silah temizliği ve talimi yaparken kolundan yaralandı.. Mesut Çevikhan kaldırıldığı hastanede verdiği ifadede ise "Beni sol görüşlü Osman Gün yaraladı" dedi. Yapılan soruşturma sonucunda sol görüşlü Osman Gün'ün olayla ilgisi olmadığı anlaşılınca Turgutlu ÜYD Başkanı, arkadaşının evinde kendi kendini yaraladığını itiraf etti. ÜYD Başkanı Mesut Çevikhan tutuklandı. Suç aleti tabancanın ise Mustafa Uçar tarafından kaçırıldığı belirlendi. Mustafa Uçar hakkında gıyabi tevkif kararı çıkarıldığı ve aranmasına başlandığı bildiriliyor.

MHP'liler Tarsus'un Ulaş köyünü bastı

● Konya Ereğli'de de MHP'liler CHP'lilere ait dükkanları bombaladılar.

TARSUS (ÖZEL)

MHP'liler Tarsus'un Ulaş köyüne baskın düzenlediler ve hakaret edip, saldırdılar.

Geçtiğimiz Pazar akşamı MHP'liler Tarsus'ta etkin oldukları Cetvel semtinden geçen ve çevre köylerden toplanarak Ulaş'ı bastılar. 20-30 kadar MHP'linin köye gelmesinde 33 ER 056 plakalı kırmızı Murat taksinin ve bir TIR kamyonunun kullanıldığı görüldü. MHP'liler, Ulaş'a geldiklerinde köylüler teravih namazında olduklarından saldıracak kimseyi bulamadılar. Bir kahvenin bütün camlarını kırdılar.

Olay kısa sürede köyle duyuldu. Köylüler yaptıkları toplantılarda bir daha MHP'liler geldiklerinde onları yakalamak üzere karar aldılar. MHP'lilerin köylerini ele geçiremeyeceğini belirttiler. Öte yandan olaylar üzerine TİKP Mersin İl Başkanı Fatih Atilla ve İl yöneticileri Ulaş'a gelerek inceleme yaptılar.

Ulaş'ta saldırıların başını çekenlerin Hacı Gürağa ve oğulları olduğu, Necati Şimşek, Ali Şimşek, Ali Çanak, Mehmet Ar ve Abdullah Ar'ın da saldırılara katıldıkları belirtildi.

Ayrıca Ulaş'ta üzüm mevsiminin başlamasıyla da köylüler üzümlerini Ankara ve İstanbul'a göndermeye başladılar. Üzümlerinin güvenlik içinde nakledilmesinin sağlanması için, köylüler aralarında bir heyet oluşturarak Kaymakamla görüştüler. TİKP Mersin İl Başkanı Fatih Atilla'nın da içinde bulunduğu heyet, daha sonra mahalli gazetelere giderek MHP'nin saldırılarını anlattılar.

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

bu köseden...

Kahramanmaraş katliamı ve Yavuz Selim

Haydar Güngör

ÇİÇEK Sinemasına bomba atarak K. Maraş Katliamını başlatan Ökkeş Kenger, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesindeki savunmasında Yavuz Selim'in binlerce Aleviyi kılıçtan geçirmesini savunarak K. Maraş katliamını haklı göstermeye çalıştı. Bu savunma ile Ökkeş Kenger'in ağzında MHP'nin Alevileri düşman ilan ettiğini, Yavuz Selim'in mirasını devraldığını ve katliamı da bu amaçla yaptığını duymuş olduk.

Osmanlı Sultanı Yavuz Selim, yüz bin dolayında Aleviyi kesmişti. Yavuz'un zulmünden başlarını kurtarabilen Aleviler sarp dağlara, ulaşılamayacak yerlere çekilmişlerdi. Verimli ovalarda ve şehir merkezlerinde Alevilerin bulunmaması Yavuz Selim'in Alevi katliamından ileri gelmektedir. Bugün bazı büyük şehirlerin gecekondu bölgelerinde Alevilerin bulunması daha çok 1950 ve 1960 yıllarındaki gelişmelerin sonucudur.

K. Maraş'ın şehir merkezine Alevilerin gelmesi 1893 harbinden sonra olmuştur. Erzurum ve Erzincan yöresinden harpten kaçan Aleviler K. Maraş'a gelmiş ve Yürükselim Mahallesine yerleşmişlerdir. 1960 ve 1970'li yıllarda Pazarcık, Elbistan ve Afşin ilçelerinden de Aleviler K. Maraş'a gelmişlerdir. Alevilerin ticaret hayatına atılmaları, özellikle Pazarcık Ovasındaki pamuk ekimi nedeniyle Alevi ve Sünniler arasında ticari ilişkiler gelişmiş ve kaynaşma meydana gelmeye başlamıştır. En ırkçı, en yobaz ve en şoven toprakağalarının örgütü olan MHP'nin ortaya çıkmasına kadar Alevi ve Sünni halk kardeşçe yaşamıştır. MHP, Muaviye'nin ve Yavuz'un yolundan yürüyerek Alevileri düşman ilan etmiştir. Yıllarca Sünni halk içerisinde Alevi düşmanlığını işlemiştir. Sünnileri Alevilere karşı kışkırtmıştır. Oysa K. Maraş'ın Bertiz yöresinin ve Gavurdağı'nın yoksul köylüleri yıllarca Pazarcık Ovasında tarım işçiliği yapmışlar ve Alevilerle kaynaşmışlardır. Pazarcık köylüleri K. Maraş'ın Sünni esnafının en kıymetli müşterileri olmuşlardır. Yenimahalle semti, tamamen Alevi ve Sünnilerin birarada yaşadıkları, iç içe geçtikleri bir mahalle haline gelmiştir.

Ökkeş Kenger Alevilerin isyan ettiğini, MHP'nin de bu isyanı bastırdığını söylemektedir. Yani katliam haklıdır. Alevilerin veya solcuların K. Maraş'ta bir isyan eyleminde bulunmadığını söylemeye bile gerek yoktur. Ökkeş Kenger'in savunmasında dikkat çeken en ilginç nokta, MHP'nin kendisini devletin ve devlet kuvvetlerinin yerine koymasıdır. Şayet bir isyan varsa bunu bastıracak devlet kuvvetleri vardır. Eğer her ortaya çıkan ve halka saldıran kendisini haklı görür ve devlet kuvvetlerinin yerine koyarsa buna anarşi denir. K. Maraş'ta devlete ve hükümete karşı isyan edenler MHP'lilerdir. Askeri Savcının iddianamesinde isyan edenlerin sağcılar olduğu açıkça belirtilmiştir.

K. Maraş'ta katliamdan hemen sonra şehir dolmuşlarının önüne konan ışıklı levhalara Yavuz yazıldı. Yavuz ismini taşıyan dolmuşlar şu anda da şehirde yolcu taşımaktadırlar. Alevilerin katledildiği mahallelere de bu dolmuşlar çalışmaktadır. Birçok Alevi yurttaşın katledildiği Bağlarbaşı Mahallesinde bir sokağa Yavuz Selim Caddesi ismi verilmiştir. "Yavuz Selim Caddesi.. levhası şu anda katliamda yakılmış ve tahrip edilmiş haliyle duran Alevi Ali Karabacak'ın evinin duvarına çakılmıştır. Halk arasında Karamaraş olarak bilinen ve çoğunluğunu Alevi yurttaşların oluşturduğu Mahalleye de katliamdan sonra Yavuz Selim Mahallesi adı verilmiştir. Gene katliamdan sonra Yavuz Selim Camisi yapılacağına dair bir kaç yere levha asılmıştır. Bu levhalar da hâlâ durmaktadır.

Karamaraş'a Yavuz Selim Mahallesi, bir sokağa Yavuz Selim Caddesi adının verilmesi ve dolmuşların üzerine Yavuz yazılması MHP'ye yakın AP'li Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun eseridir ve sorumluluğu bu şahsa aittir. Ökkeş Kenger'in açıklaması ile bu politikanın sahibinin MHP olduğunu açıkça ve resmen öğrenmiş olduk.

MHP'li canileri koruyan ve devlet kuvvetlerine yardımcı olduklarını söyleyen İçişleri Bakanı, Ökkeş Kenger.in savunmasına ne diyecektir? K. Maraş'ta uygulanan Yavuz'lu politikaya ne demektedir? Çorum olayları konusundaki tutumları K. Maraş katliamında da Ökkeş Kenger gibi düşündüklerini gösteriyor. Siz milyonlarca yurttaşı düşman ilan ederek nereye varacaksınız?

K. Maraş katliamı davasında, davacı olarak veya tanık olarak ifade veren Alevi yurttaşlar savcılara ve hakimlere şöyle demişlerdir:

"Biz bumemleketinevladı değil miyiz? Kurtuluş Savaşında birlikte düşmana kurşun sıkmadık mı? Eğer bizi istemiyorsanız yer gösterin oraya gidelim."

Başbakan Süleyman Demirel MHP'nin koruyuculuğunu yaparak kendi yurttaşlarını düşmanın kucağına itmektedir. Söyler misiniz Sayın Demirel, MHP'nin saldırı ve katliamları karşısında bu halk ne yapsın? Alevilere ne tavsiye ediyorsunuz? Ökkeş Kenger de masum ve haklı mı? K. Maraş'ta katledilen yurttaşlar suçlu muydu? MHP'li canilerin suçluluğunu ne zaman kabul edeceksiniz? Halkın nefretinin ne kadar büyüdüğünün farkında mısınız? Rusya'ya büyük hizmet sunduğunuzu hiç düşündünüz mü?

dünya demir çelik üretimi ve gelişmeler... 1

TIKP BILIMKURULU

Demir-çelik üretimine, 2. Dünya Savaşından sonraki silahlanma yarışı yön verdi

Dünya demir-çelik üretimine yön verici olay II. Dünya Savaşından sonraki silahlanma yarışı olmuştur. Bu dönemde dünya ulusları yüksek silah gücüne sahip olmanın ve onu iyi kullanma tekniğinin temeli sayılan endüstriye ve yeterli ekonomik güce kavuşma yarışına girmişlerdir. Az gelişmiş ülkeler ise, yıllardır ekonomik güçlerini artırarak dünya ulusları arasında kendilerine bir yer kazanma ve sahip oldukları öz kaynaklarını en iyi şekilde değerlendirme çabası içindedirler. Tüm bu nedenler sanayileşmenin temeli olan demir-çelik üretimine dünya çapında büyük bir hız verilmesine yol açmıştır.

Çelik neden bu denli önemlidir? Bütün ulusları çelik üretmeye zorlayan nedir? Bu soruların en kolay yanıtı, çeliğin sanayinin temelini oluşturduğudur. Çeliğin sanayinin temelini oluşturması nereden gelmektedir? Neden bir başka malzeme değil de çelik? (örneğin bakır, alüminyum, çinko, vs.). Tüm bu soruların yanıtını birkaç maddede özetlevebiliriz.

Her şeyden önce çeliğin ana hammaddesini oluşturan demir cevheri dünya üzerindeçok bol ve yaygın bir biçimde mevcuttur. Dünya toplam demir cevheri rezervi 787 milyar tonun üzerinde tahmin edilmektedir. Bu rezervin % 43'ü Avrupa, % 41,2'si Amerika, % 9,1'i Asya, % 4'ü Afrika ve % 2,7'si Okvanusva'dadır

İkinci olarak, demir cevheri diğer metal kaynaklarına nazaran çok daha kolay olarak indirgenebilir. Yani cevherin demir haline getirilmesi diğer metallere nazaran daha kolaydır. Tabiatıyla, bu iki faktörün etkisiyle demir ve çelik bütün metaller içerisinde üretilmesi en ucuz metal olmaktadır.

Bu faktörlerin yanı sıra, çeşitli magnetik ve fiziksel özelliklere sahip oluşunu, çeşitli elementlerle kolayca birleşerek çok değişik ve faydalı alaşımlar meydana getirme, dolayısıyla çok geniş bir kullanım alanına sahip olma özelliklerini de sıralayabiliriz.

Bu nedenlerle bugün dünya üzerinde yaygın bir demir-çelik üretimiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Öylesine ki dünyada üretilen demir miktarı üretimi yapılan herhangi başka bir metalin üretiminin 50 katını bulmaktadır. Yine dünya demir üretiminin toplam demir dışı metal üretiminin yaklaşık 10-20 katı kadar olduğu tahmin edilmektedir.

DEMİR CEVHERİNİN ÜRETİM VE TİCARET DURUMU

Bu derece yaygın bir üretime sahip olan çelik, kimler tarafından üretilmektedir?

Her şeyden önce üretimin ana hammaddesi olan demir cevheri üretim ve ticaret durumuna bir göz atarsak, 1978 verilerine göre dünyanın en büyük demir cevheri üreticisi ülkeler şöylece sıralanabilir:

Ülke	Üretim (milyon ton)	Ortalama tenör (%)
SSCB	239.1	60
Avustralya	92.7	65
ABD	80.5	60
Brezilya	80.0	68
Kanada	56.0	55
Çin	50.0	56
Fransa	45.2	33
Hindistan	42.6	61
Liberya	35.0	68
İsveç	30.5	63

Kaynak: World Steel in Figures 1978, International Iron and Steel Institute

Bu tabloyu daha da uzatmak mümkündür. Ancak bu kadarı dahi ana üreticilerin kimler olduğu konusunda bize bir fikir vermektedir.

1978 yılı toplam dünya demir cevheri üretimi 857,5 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Üretici ülkeler tarafından dünya pazarına 390 milyon tonun üzerinde cevher sürülmüş ve bir o kadarı da tüketici ülkeler tarafından ithal edilmiştir.

Bu miktar cevheri ithal ve ihraç eden ülkeler hangileridir? Yukarıdaki tabloda belirtilen büyük cevher üreticisi ülkelerden birisi olmak cevher ihracatçısı ülke olmak anlamını taşımaz. Zira kendi ulusal sanayilerinin gerektirdiği ve bir ölçüde de dünya pazarına sunulan demir-çeliği üretebilmek için, tüm ülkelerin büyük miktarlarda demir cevherine ihtiyaçları vardır. Dikkatli bir inceleme de günümüzün büyük demir çelik üreticilerinin gerçekte en büyük cevher ithalatçıları oldukları gerçeğini ortaya koymaktadır. İleride değineceğimiz büyük çelik üreticileri içerisinde de cevher ithal etmeyen tek ülke, gerek Ukrayna ve gerekse Ural Dağları bölgelerinde geniş cevher yataklarına sahip olan SSCB'dir.

Dünya demir cevheri piyasasında isimleri geçen belli başlı ülkeler ve konumları şöylece özetlenebilir: Dünya pazarındaki cevherin ithalatçısı olan ülkeler 1978 yılında ithal ettikleri miktarlara göre sıralanırlarsa, aşağıdaki tablo ile karşılaşılır.

1. Japonya	133.7 milyon ton
2. B. Almanya	46.8 milyon ton
3. ABD	45.1 milyon ton
4. Belçika	27.0 milyon ton
5. İngiltere	18.9 milyon ton
6. İtalya	17.1 milyon ton
7. Polonya	15.8 milyon ton
8. Çekoslovakya	15.0 milyon ton
9. Romanya	12.2 milyon ton
10. Hollanda	6.5 milyon ton

Görüldüğü gibi ana ithalatçılar, İkinci Dünya ülkelerinin sanayi ülkeleri ile gerileyen emperyalist ABD ve SSCB dışındaki Doğu Bloku ülkeleridir. SSCB'nin ihracatına bakılırsa Doğu Blokunun ihtiyaç duyduğu cevherin SSCB tarafından karşılandığı görülür. Diğer dünya ülkelerine cevher ihraç eden ülkeleri de piyasaya sürdükleri cevherin tenörüne göre sıraladığımızda, görünüm şu şekildedir:

1. Brezilya	67.1 milyon ton	% 68 Fe
2. Liberya	35.0 milyon ton	% 68 Fe
3. Avustralya	81.5 milyon ton	% 65 Fe
4. Moritanya	9.0 milyon ton	% 65 Fe
5. G. Afrika	7.2 milyon ton	% 65 Fe
6. Venezüella	18.1 milyon ton	% 64 Fe
7. İsveç	22.0 milyon ton	% 63 Fe
8. Şili	9.8 milyon ton	% 63 Fe
9. Hindistan	22.1 milyon ton	% 61 Fe
10. SSCB	49.1 milyon ton	% 60 Fe
11. Peru	4.4 milyon ton	% 60 Fe
12. Kanada	44.5 milyon ton	% 55 Fe

Yani, 3. Dünya demir cevheri piyasasının bel kemiğini oluşturur.

Demir cevheri ithalatçısı ülkelerde kişi başına düşen çelik tüketimi 300-1000 kg. arasında iken, ihracatın % 45'ini sağlayan Brezilya, Hindistan, Liberya, Venezüella, Şili, Moritanya, Peru gibi ihracatçı ülkelerde çelik tüketimi 100 kg'ın altındadır. Hatta, Liberya, Moritanya gibi ülkelerde çelik üretimi mevcut bile değildir.

ÇELİK ÜRETİMİ VE TİCARETİ

Demir-çeliğin ana hammaddesinin durumu böyledir. Sanayinin ana kullanım maddesi olan çeliğin durumuna gelince:

Bilindiği gibi, çelik, kendisine geniş üretim olanakları veren bugünkü teknolojisine 19. yy.da Avrupa ülkelerinde kavuşmuştur. Yani çeliğin beşiği Avrupa'dır. Sanayinin gelişimine paralel olarak çelik üretimi de gelişmiş ve özellikle de II. Dünya Savaşı öncesinde ve sırasında dönemin en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Askeri araç ve silah yapımı büyük bir çelik gereği doğurmuştur.

II. Dünya savaşı sonrası özellikle Avrupa ekonomisi belirsizlik, güvensizlik, ekonomik istikrarsızlık ve çeşitli siyasal sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu durumun yarattığı en önemli iki sonuç, büyük bir yatırım boşluğu ve eldeki mevcut kapasitelerin kullanılamaması olmuştur. Bu dönemde, başta Avrupa olmak üzere, dünya demir-çelik üretiminde büyük bir düşme gözlenmiştir.

Bu koşullarda Avrupa ülkelerinde çözüm için devleti ekonomiye çekme zorunluluğu doğmuştur. Bilhassa İngiltere, Fransa ve İtalya'da kamu iktisadi teşebbüsleri, ya da kısa adıyla KİT'ler, böylece ekonomik yaşama girmişler ve devlet girişimleriyle yatırım boşluğunu doldurarak kullanılmayan kapasiteleri üretime geçirmiştir. (Bu yapı günümüze kadar aynen süregelmiştir. Bugün Fransa ve İtalya'da devlet, demir-çelik üretiminin büyük bir kısmını elinde tutmaktadır. İngiltere'de ise üretimin % 80'i doğrudan devlet tarafından gerçekleştirilmektedir.)

Alınan bu önlemlerle demir-çelik üretimi hızla toparlanmış, ancak bu arada II. Dünya Savaşı sonrasının yükselen emperyalisti ABD, dünya çelik üretiminde başa geçmiştir. Yine savaş sonrası yeni ekonomik ve siyasal gelişmeleri, örneğin Sovyetlerin büyüyen ekonomileri ve dış siyasetinde meydana gelen değişiklikler, çeşitli ülkeler topluluklarının oluşması vs. ülkelerin ya da oluşturdukları toplulukların dünya çelik üretimi içindeki paylarında yeni gelişmelere yol açmıştır.

(DEVAM EDECEK)

YURT HABERLERİ · YURT HABERLERİ

Haşerat yüzünden ayçiçeği büyük ölçüde zarar görüyor

Bu yıl Söke Ovası ve çevresinde önemli oranda tarımı yapılmaya başlanılan ayçiçeği üretiminde, serin ve yağışlı havaların neden olduğu yaprak zararlılarının, mahsulü tehlikeye soktuğu bildirildi.

Nazilli, Yenipazar, Çine, Koçarlı, Söke ilçelerinde bu yıl pamuk ekicilerinin çoğu maliyeti az oluyor gerekçesiyle ayçiçeği ekimine ağırlık vermişlerdi. Ancak, bu zararlılara karşı, özellikle ayçiçeği ekimi çok yapılan Söke Ovasında başlatılan mücadelenin üretim maliyetlerini büyük ölçüde etkileyeceği de yetkililerce belirtiliyor.

İlgililer bu durumun ayçiçeği zararlılarıyla mücadele yöntemleri hakkında bilgisi olmayan üreticilerin ihmalinden kaynaklandığını söylediler ve Aydın Zirai Mücadele ve Karantina Müdürlüğünün olaya el koyduğunu açıkladılar.

300'den fazla insan çiğ köfteden zehirlendi

MUHİTTİN ÇELEBİ (VAN)

Birkaç gün önce, yılanın soktuğu bir danayı kaçak kesip kasaplara satan bir köylü 300 kişinin zehirlenmesine sebep oldu.

Bir kasabın 2 ayrı şubesinden, o gün et alan bütün insanlar çiğköfte yaptıkları etten zehirlendiler. Van Devlet Hastanesi çiğköfteden zehirlenen insanlarla doldu. 24 saat tedavi edilen insanlar tek tek taburcu ediliyor.

Kuraklıktan zarar gören çiftçi ve besicilere yapılan yardımlar belli oldu

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde kuraklık ve doğal afetlerden zarar gören çiftçi, hayvan yetiştiricisi ve besicilerine yapılacak yardımlar belli oldu.

Bakanlar Kurulunca alınan karara göre, bu yardımlardan canlı ve cansız üretim araçları ve tesisleri yüzde 40 oranında zarar gören yurttaşlar yararlanacak.

Hasar Tespit Komisyonlarınca belirlenecek yemeklik buğday ihtiyacı, kişi başına 60 kiloyu geçmemek üzere Toprak Mahsulleri Ofisinin tahsisli satış fiyatı üzerinden karşılanacak

Yemeklik buğday ve hayvansal yemler için zorunlu giderler de Ziraat Bankasınca senet karşılığı kredi olarak ihtiyaç sahiplerine verilecek. Söz konusu borçlar faize tabi tutulmayacak ve 1982 yılı ekim ayı sonunda ödenecek.

Daha önce alınmış krediler ise bir yıl süreyle erteleniyor. Kuraklık ve öteki doğal afetlerden zarar görmüş hayvan üreticileri Et ve Balık Kurumu avanslarından ve hayvan alımlarından öncelikle yararlanacaklar.

İzmir'de troleybüs yandı. 90 yolcu ölümden döndü

İzmir'de Üçkuyular-Fahrettin Altay... Falatpaşa seferini yapan belediye troleybüslerinden biri Gümrük'te yandı. Yetkililer, yangının elektriğin kısa devre yapmasından meydana geldiğini söylediler.

Troleybüsün kapılarının sistemde meydana gelen bir arıza sebebiyle açılmaması üzerine içerideki 90 yolcu paniğe kapıldı. Yolculardan bazıları camları kırarak dışarı atladı, bazıları da ön kapıyı zorla açarak dışarı çıktı. Yolcuların tamamı troleybüsü terkettikten sonra olay yerine gelen itfaiye, yangını söndürdü.

GÜNDEM dışı

"Detay" bazı olaylar

Geçenlerde Adalet Bakanı Ucuzal Bakanlıkta üst kademe yöneticileri ile 8 saat süren gizli bir toplantı yapıyordu. Toplantının konusu cezaevlerinden firar konusuydu. Adalet Bakanı firarlar hakkında bilgi aladursun ve firarların nedenleri üzerine tartışadursun, aynı anda Samsun Cezaevinden 8 tutuklu daha sır olup uçuyordu. Hem de aralarında önemli cinayetlerin failleri de vardı.

Adalet Bakanı "Henüz olayların detayları hakkında bilgi sahibi olmadığını" açıklarken, biz bazı detayları burada açıklayalım. Hem de çok uzaklardan değil, İstanbul'dan... Sağmalcılar Cezaevi ikiye bölünmüş durumda ve iki tarafta da giriş kapısından sonra idarenin hükmü bitiyor, imparatorluklar başlıyor. Hapishanede imparatorluk olur mu? Bal gibi olur.. Öyle ki şu anda, örneğin Sağmalcılar Cezaevinde kaç tutuklu vardır deseniz, buna cevap verebilecek bir yetkili çıkmaz. Çıkıp da bir şey söylerse inanın kafadan atıyordur. Çünkü buralarda aylardır koğuşlarda sayım bile yapılmıyor. Peki neler yapılıyor? Örneğin cezaevinin içinde işkence yapılıyor. İdare yapmıyor canım. O günler geride kaldı, çekip tutukluların zebellah gibi gardiyanlar tarafından kapı altlarında falakaya yatırılmaları... "İmparatorlar" yapıyorlar. Hem de her cins işkenceyi.. Öğretmenleri de daha önce kendilerine aynı şeyleri uygulayan emniyet mensupları "Polis" diye bir şüphe veya kendi görüşünden olmamak işkence için yeterli bir neden... Hatta elektrik işkencesi bile yapılıyormuş. Bu arada birisi ölüp gitse kimsenin ruhu bile duymayacak. Hapishanelerin eski namlı ağaları ne oldu dersiniz? Ne olacak onlar da bir tarafta "ülkücü", "komando", bir tarafta "Dev-Sol"cu, "Dev-Yol"cu vs. olup durumu idare ettirip gidiyorlar. Çay ocakları, gelen paralar hepsi haraca bağlanmış durumda... Velhasıl artık bu yenilere "hapishane ağası" demek de yakışmıyor, o yüzden "İmparator" dedik. E, imparator dediğinin ordusu da silahı da olması gerekmez mi? Gerekir... Ve vardır da. Olmayan nedir dersiniz, bir havan topudur deriz ve bu gidişle herhalde o da olacaktır diye ekleriz.

İşte Adalet Bakanının henüz vakıf olmadığı detaylardan bir tanesi de budur

GEDİK

Rodos'ta Gemlik gemisini bahane ederekolaylar çıkarmışlardı.

Aynı sırada Türkiye'de;

"Düşmanımız ne Sovyetler ne şu ne bu..."

"Kim olacak Yunanistan" sesleri yükseldi.

Yunanistan'daki kışkırtıcılar;

Menfaatleri bozulan kaçakçılarmış...

Ya Türkiye'dekiler...

Kim olacak Anayasa profumuz Mümtaz Soysal....

YORUMSUZ



Göz göre göre ölüm

Toplumumuzun içinde bulunduğu sarsıntı insanlarımızı yiyip bitiren birçok sorunun arada kaynayıp gitmesine yol açıyor. Örnek mi? Türkiye'de bir köy halkı arsenikli su içiyor... Bile bile içiyor ve ölüyor. İlgililer bilmiyor mu? Biliyorlar, hem 17 yıldır.

Giresun'un Bulancak ilçesine bağlı 350 hanelik Kaden köyü göz göre göre ölüme terk edilmiş durumda. Köydeki içme suyunun içinde Arsenik olduğu daha 1963 yılında Gülhane Hastanesi ve İstanbul Tıp Fakültesinden gelen uzmanlarca saptanmış. Heyet, arsenikin daha çok kuyu sularında yoğun olarak görüldüğünü saptamış ve kuyuları kapattırıp gitmiş. Ve o günden bu yana tam 14 kişi hayatını kaybetmiş.

Çünkü kuyular kapatılmış, ama burada yaşayanlar ne içecek diye kimse düşünmemiş. Heyet gidince köy halkı da susuzluktan ölmeyi, arsenikle yavaş yavaş ölmeye tercih ederek yeniden kuyularını açmış. Bu. kadar da değil... 1967 yılında TRT'den bir ekip gelmiş, olay filme alınmış ve bütün TV izleyicileri de olayı duyup dehşete düşmüşler. Ama yine bir hareket yok. Topu topu 1 milyon lira gerekiyormuş köye su getirmek için... 1 milyoncuk. Trilyonlarla konuşurken 1 milyonun ne değeri var... Bazen çok kıymetsiz bir miktar ama, bazen de 14 yurttaşımızın ölümünü seyrettirecek kadar kıymetli...

Maden köyü muhtarı Abdurrahman Keskin "Bıktık artık. Ya bize başka bir yerleşim yeri bulsunlar, ya da yakın yerlerden su getirebilmemiz için araç yönünden yardımcı olsunlar"...

Keskin "Ölümle kucak kucağa yaşıyoruz" diyor... "Ölümle kucak kucağa"... Bu sese kulak verecek kimse yok mu? Yoksa 350 hanelik bir köyün yok olması ve hepsinin tasını tarağını bırakıp terk-i diyar etmeleri mi bekleniyor..

GÖZDEN KAÇMAYANLAR

Yakında ölülerimizi gömmek bile sorun haline gelecek. İstanbul'daki mezarlıklar tamamen dolmak üzere imiş. Yetkililerin bildirdiğine göre İstanbul'daki mevcut 426 mezarlıktan bir kısmının tamamen dolması, bir kısmının aile mezarlığı olması ve geriye kalanların da tarihi mezarlar olmaları sonucu artık gömülecek yer bulmakda sorun haline gelmiş. Şimdi yeni mezarlık yeri aranıyormuş.

Yetkililer, Fatih Ormanlarında 50 hektarlık ormanlık bir alanı gözlerine kestirmişler. Ağaçlık, çok güzel bir yer.. "Oh, demişler mezarlığa gelen ziyaretçiler de rahat eder, hazır gelmişken bir de piknik yapar" diye düşünmüşler... Yetkililer bugüne kadar hep böyle düşünmüş olmalı ki, İstanbul'un en güzel yerleri hep mezarlıklara ayrılmış... Ama bir sorun çıkmış. Bu arazi hazineye aitmiş. Ve askeriye tarafından da kullanılıyormuş. Yetkililer askeriyeye baş vurmuşlar, askeriye razı olmamış. Ve proje de yatmak üzere imiş. Ve yetkililer İstanbulluların mezarsız kalmamaları için askeriyenin himmet edip 50 dönümlük arazinin 22 dönümünü mezarlık olarak kullanmak üzere kendilerine verilmesini bekliyorlarmış...

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Kaynak

Hacivat – Yar bana bir eğlence medet, yar bana bir eğlence medeet.

Karagöz – Al şu tokadı biraz idare et. (Vurur) Seni gidi köftehor.

Hacivat – Aman Karagözüm ne vuruyorsun?

Karagöz – Yine az vurdum dua et. Memleket kan denizine dönmüş, sen daha eğlence arayıp nara atıyorsun.

Hacivat – Fazla kafanı yorma Karagöz, o kan denizi bitmez. Baksana liderlere, bir şey yaptıkları yok, kerhen yemek yiyorlar.

Karagöz – İster kerhen yerler, ister kebap yerler. Sen ne karışıyorsun, birbirlerini yemiyorlar ya, sen ona bak.

Hacivat – Cahil herif, kerheni de, yemek ismi sanıyor. Onlar senin bildiğin şeyleri yemezler Karagöz, mesela İran havyarı yerler.

Karagöz – İran hıyarı da yerler, Pakistan salatalığı da yerler, sana ne?

Hacivat – Hıyar değil cahil adam, havyar. Sonra ekose etekli levrek yerler.

Karagöz – Sen bu yemeğe iyice taktın Hacıcavcav. Yok etekli leylek yerlermiş, yok ceketli ördek. Herkes sana Kuşadası'nda ne yediğini soruyor mu?

Hacivat – Behey akılsız, ben Kuşadası'ndan terörün kaynağını gözlüyordum, düşmanları izliyordum.

Karagöz – Eee, yediğin içtiğin senin olsun, gözledin de ne gördün onu anlat.

Hacivat – Anarşinin, terörün tek merkezden idare edildiğini gördüm.

Tuzsuz Deli Bekir – Oh be(!) nihayet aklı başında konuşan bir adama rastladık. Afferin lan Hacivat. Anlat anlat hoşuma gidiyor.

Karagöz – Oh, tamam. Nihayet anlaşacağın adamı buldun Hacıcavcav. Peki anlatın bakalım neymiş şu tek kaynak?

Tuzsuz Deli Bekir – Anarşinin kaynağı olmaz. Kaymağı olur. Onu ben yerim.

Karagöz – Afiyet olsun. Başka ne yersin?

Tuzsuz Deli Bekir – Bu avanak ihtiyar bir şeyden anlamıyor. Senin sözlerini beğendim Hacivat, ona gerçekleri anlat. Yunanlılardan, Ermenilerden bahset. Daha olmazsa Alman gazeteci Yurgen Rot'u iyice okut.

Karagöz – Yorganı ört, iyice uyut diyor.

Tuzsuz Deli Bekir – Benim acele işlerim var gidiyorum.

Karagöz – Eyvah, yine gitti kaymaklar.

Hacivat – Şimdi beni iyi dinle Karagöz, içinde bulunduğumuz karışıklığı akıl ve mantık yoluyla açıklamak mümkün değil.

Karagöz – Onun için sen de akıl ve mantık dışı bir yoldan açıklayacaksın. Öyle mi?

Hacivat – Konuşma da dinle. Etnik karışımların yarattığı dengeler ve kötü kentleşmenin sonuçlarını bir tarafa bırakacak olursak...

Karagöz – Peki, onları bıraktık.

Hacivat – Bizi bu cinnetten kurtaracak bir rehabilitasyon merkezi lazım.

Karagöz – Bizi cennetten kurtarıp cehenneme götürecek bir istasyon lazımmış.

Hacivat – İstasyon değil Karagöz. Hay Allah nasıl anlatsam? Bize bir dava lazım. Başka şeyleri unutturacak ulusal bir dava.

Karagöz – Haydi uzun etme de yumurtla şu davayı.

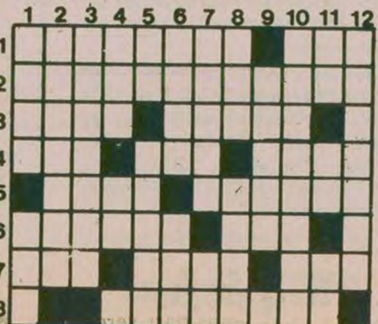
Hacivat – Bu dava zaten var Karagöz.. Ege... Kıbrıs... Batı Trakya...

Karagöz – Derken Yunanistan.

Hacivat – Tamaaam. Biliyordun da sabahtan beri bizi ne döndürüp dolandırıyorsun?

Karagöz – Seni gidi idare fitili, mum bacaklı kerata (vurur). Seni bir döndürürüm ki, eşekten düşmüşe dönersin (vurur). Tuzsuz kaymağı yutsun diye bizi uyuttuğunu mu sanıyorsun?

BULMACA



SOLDAN SAĞA: 1) Soydatemel olarak anayı alan, çocukları ana soyuna mal eden eski bir toplum biçimi-Bitkilerin topraktan besin almaya yarayan bölümü. 2) 1974'den beri Türkiye'nin önündeki en büyük sorunlarından biri. 3) Kapı önlerindeki hafifçe yüksek yer-Depo. 4) TERSİ kol- Çocuk doğurtan kadın-Bir duvarcı aleti. 5) Duvar sıvama işini yapan- X harfinin okunuşu. 7) Kocaman-Cerahat-Fakat. 8) Olabilir, mümkün.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Kıbrıs'ta Sovyetlerin tezini savunan revizyonist parti-Yer bulutu. 2) Kalaycılıkta kullanılan bir madde. 3) Anıtsal. 4) Güç-Eski Mısır'da bir tanrı. 5) Sarının yarısı-Etle beslenen 6) TERSİ İspanya'da azınlık ulusun çoğunlukta bulunduğu bölge-TERSİ bir böcek. 7) Bir isim-Vahşi hayvan barınağı. 8) TERSİ çok çok-Tırpana balığının diğer adı. 9) TERSİ para üzerine oynanan talih oyunu. 10) Teorik, nazari. 11) Arka karşıtı-Bir nota-Bir soru eki. 12) Yolculuk ya da bir sefer için hazırlanmış yiyecekler, azık.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Dobra dobra. 2) Esrar-aboS. 3) Ka-Kutlamak. 4) Aksesuar-Rus. 5) Tartanpist. 6) Mg-Limon. 7) Oyma-Us-Vadi. 8) Ne-Arz-Sakar.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Dekatlon 2) Osaka-Ye. 3) Br-sroM 4) Rekabet-AA 5) arusaM. 6) Tunguz. 7) otlaP. 8) ariL. 9) Siva 10) Abartmak. 11) Oku-Oda. 12) İs-Sinir.



●●●

Begin, izlediği politikayla, Doğu ülkelerinden gelen yoksul Yahudileri yeni yerleşim merkezleri kurmak seçeneği ile karşı karşıya bırakıyor. Bu uygulamada, dini alet etmekten de çekinmiyor. Fotoğrafta Begin, aşırı siyonist Yahudilerle.

●●●

Amerikalı Yahudiler de Begin'den hoşnut değil

YAHUDİ PROF. FEİN:

«Begin İsrail için bir beladır»

● Begin, yeni yerleşim merkezleri kurulmasında dini alet ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'deki Yahudi liderleri İsrail hükümetine karşı alışılmışın dışında artan ölçüde açık eleştiriye giriştiler. Bu durum İsrail yetkililerini, İsrail için hayati önem taşıyan Amerika'daki Yahudilerle ilişkileri konusunda kaygılandırıyor.

Tüm İsrail siyasetçileri, İsrail'de yaşadıkları ve savaştıkları için, ülkeleriyle ilgili kararları da yalnız kendilerinin verme hakkına sahip olduklarını düşünüyorlar. Fakat İsrailliler aynı zamanda, Amerikalı Yahudileri İsrail'e karşı ilgi göstermeleri için teşvik ediyor ve Amerikalı Yahudilerin, Amerika'nın Arap aleyhtarı siyasetleri üzerinde etkili olmalarına güveniyorlar.

YERLEŞİM MERKEZLERİ

AMERİKALI Yahudilerin Başbakan Menahem Begin'in Batı Şeria'da yerleşim merkezleri kurma siyasetlerine karşı çıkması İsrail yönetimini ciddi bir şekilde kaygılandırdı. ABD'deki Yahudilerin bu tutumu bazı yöneticileri kızdırırken, bazıları da bu tutumun uzun vadede oluşturacağı tehlikeden dolayı endişeye kapıldılar. İsrail ve ABD'deki Yahudiler arasındaki ilişkide görüş alış-verişi değişmez bir ilke olduğu halde, ABD'li Yahudilerin son şikayetleri şimdiye kadarkilerinden çok daha sert olduğu ve hatta İsrail'in güvenlik ihtiyatı olarak kabul ettiği siyasetleri tehdit ettiği şeklinde değerlendiriyor.

ABD'deki Yahudilerin tekrar tekrar yaptıkları eleştiriler İsrail yönetimi tarafından tehlikeli bulunuyor. Amerikan Yahudi Kongresi tarafından düzenlenen "ABD-İsrail İlişkisi" konulu seminerde ise ABD'li Yahudilerle İsraillı yetkililerin karşılıklı olarak birbirlerinin meselelerine müdahale etme hakkı olduğu konusu üzerinde duruldu.

Özerklik görüşmelerinde İsrail heyetine başkanlık eden İçişleri Bakanı Josef Burg, "Düşmanlarımız bu eleştiriyi amaçlarına ulaşmak ve bize saldırmak için kullanacaklar" diyerek tepkisini dile getirdi.

Dışişleri eski Bakanı Abba Eban ise, "Kamuoyu önünde İsrail'i eleştirmede kendini gemlemek gereklidir" dedi.

BEGİN'E KARŞI İMZALANAN BİLDİRİ

BÜTÜN bu tartışmaların perde arkasında ise temmuz ayı başında 50 etkin Amerikalı Yahudinin Begin yönetiminin siyasetlerine olan hoşnutsuzluğu ve Meclis ve hükümetteki "aşırı uçların" varlığından duyulan kaygıyı dile getiren bir bildiriyi imzalamaları yatıyor. Bildiride geçen "aşırı uçlar" sözü, özellikle Begin yönetiminden cesaret alarak Batı Şeria'daki topraklarda yerleşim merkezleri kuran Tarım Bakanı Ariel Sharon'a yönelik bir eleştiri olarak yorumlandı.

ABD'li Yahudi çevresinde aktif rol oynayan Brandies Üniversitesi profesörlerinden Leonard Fein, Kudüs'te düzenlenen bir basın toplantısında ABD'nin, yayınladıkları bildiriyi desteklediğini açıklarken, Begin'i İsrail için bir bela olarak niteledi.

Begin yönetimini en çok sinirlendiren nokta ise bazı hükümet üyelerinin "aşırı uç" olarak nitelendirilmesi oldu.

Amerikan ve İsrail kaynakları, Amerikalı Yahudilerin, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın ve özerklik görüşmelerine katılan Mısır heyetinin İsrail'e yönelttiği şikayetlere benzer şikayetlerde bulunacağını söylüyorlar.

BEGİN DİNİ ALET EDİYOR

ABD'deki belli başlı Yahudi örgütleri konferansının eski başkanlarından Amerikalı Yahudi Theodore Mann, Batı Şeria'da yeni yerleşim merkezleri kurmayı haklı göstermek için Begin'in dini, araç olarak kullanmasını tekrar eleştirdi. Begin'in sık sık kutsal kitaplardan bölümler aktararak, İsrail'in 1967'deki Arap-İsrail Savaşında Ürdün'den aldığı Filistin topraklarını işgal etmenin haklı olduğunu iddia etmesi nedeniyle bu eleştirinin üzerinde önemle duruldu.

Bu arada İsrail'de muhalefetteki İşçi Partisi, Begin'in Batı Şeria konusunda esnek bir politika izlememesini ve yerleşim merkezlerini haklı gösterme ve güvenlik gerekçesiyle dini kullanmasını eleştiriyor.

Bunların yanı sıra, Begin'in özerklik görüşmelerinde daha esnek bir tutum izlemesi için baskı yapan İsrail'deki "Şimdi Barış" hareketinin de Amerikalı Yahudilerin imzaladığı açıklamayı kaleme aldıkları söyleniyor.



İsrail siyonist devleti adım adım Filistin topraklarında yerleşim merkezlerini çoğaltmayı hedefliyor. Bir yerleşim merkezinin kurulmasında çalışan Yahudiler görülüyor.



HALKLARIN DÜNYASI

Çiğdem Kömürcüoğlu

Bu telaş niye?

Son yıllarda üstüne basa basa tartışılan bir konu Sovyet tehlikesidir. Özellikle Afganistan'ın işgali, 1975 yılından bu yana, havayı bulandıran yumuşama hayallerinin dağılmaya başlamasında önemli rol oynadı. Dünya kamuoyunda çeşitli çevreler daha büyük bir ciddiyetle bu konuya eğilme gereğini duydular.

Sovyet tehlikesi, Türkiye'de de tartışılan bir konudur. Ülkemizin Sovyetlerin Akdeniz'e ve Ortadoğu'ya iniş yolu üzerinde olması, uluslar-arası ortam gerginleştikçe, konuyu bizim için de canalıcı bir hale getirmektedir.

Yalnız ülkemizde Sovyet tehlikesinin olmadığını kanıtlamaya çalışanlar da var. Mümtaz Soysal, bunu Yunan düşmanlığı körükleyerek yapıyor. Türkiye'nin Yunanistan'la anlaşmazlıklarından, çatışmasından yararlanarak dikkatleri Sovyet tehlikesinden çevirmeye çalışıyor.

Türkkaya Ataöv de geçenlerde yazdığı bir yazıda, bugün Avrupa ve dünyada tehlikenin Sovyet tehdidi değil, silahlanma yarışı olduğunu öne sürmüştür. "Sovyetler Birliği nükleer silah yarışının bir intihar olacağının farkındadır" diye yazıyor Ataöv. Sonra "Batı dünyasının sözcüleri ise her silahlanma adımında bu hareketlerini Sovyetlere atıfla mazur göstermeye çalışmaları, tehlikelerle dolu bir sorumsuzluktur" diye devam ediyor.

Bugün silahsızlanma üzerine çeşitli konferanslar düzenlenmiştir. Hatta ABD ile Rusya arasında SALT antlaşmaları dahi imzalanmıştır. Silahlanmaya harcanan parayla yeryüzünde ne kadar yararlı işler yapılacağı üzerine neredeyse her gün bir araştırma yayınlanmaktadır.

Güzel de, bunun bir yararı olmakta mıdır? Bu silahlanma yarışını esas körükleyen kimdir?

Türkkaya Ataöv'e bakılırsa Batıdır. Oysa Sovyetler Birliği geleneksel silahlarda Batıyı geçmiştir. Bu durum rakamlarla ortadadır. Nükleer silah alanında bugüne kadar ABD ile Sovyetlerin eşit durumda olduğu belirtiliyordu. Şimdi bu alanda da Sovyetlerin ABD'yi geçtiği öne sürülmektedir.

ABD Silah Denetimi ve Silahsızlanma Ajansının hazırladığı rapora göre, Sovyetler Birliği'nin 1977 yılında askeri harcamaları 140 milyar dolardır. Bu miktar dünya toplam askeri harcamalarının üçte birini oluşturmaktadır. Buna karşılık aynı yılda ABD askeri harcamaları 101 milyar dolar tutarındadır.

Ayrıca ABD'nin askeri harcamaları 1973-77 arasında sürekli bir düşme gösterirken, Sovyetlerin askeri bütçesi yüzde üç oranında artmıştır.

Bundan daha önemli olan bir şey vardır. Sovyet yetkilileri silahlanmalarının saldırıya yönelik olduğunu itiraf etmekte hiç bir sakınca görmemektedirler. Sovyet Deniz Kuvvetleri eski Komutanı Gorçkov'un yazdığı "Deniz Gücü Sovyetler Birliği" isimli kitapta "savunma filo kavramı" reddedilmiştir. Gorçkov kitabında 1955 yılından bu yana denizlerde global deniz stratejisinin uygulandığını belirtmiştir. Deniz kuvvetlerinin bu çerçeve içinde güçlendirildiğini açıkça yazmıştır. Gorçkov deniz filolarını savunma faktörü olarak gören anlayışın değiştiğine işaret etmiş ve savaş filolarına açık denizlerde ve "düşman sahillerinde" savaşmak görevini yüklemiştir.

Moskova'da yayınlanan "Subay El Kitabı"nda da General Sideronko Sovyet askeri doktrininin özü itibarıyla taarruz niteliğinde olduğunu belirtmekten çekinmemiştir.

1975 yılından 1979 yılına kadar, Afganistan'ın işgaliyle noktalanan gelişmeler de Sovyetlerin bu askeri doktrini uygulamaya koyduğunu kanıtlamaktadır. Bu yıllar Sovyetlerin Asya ve Afrika'da taarruza geçtiği, Angola, Etyopya, Güney Yemen'de köprübaşları tuttuğu yıllardır. Vietnam'ı, Kamboçya'ya saldırtan da Sovyetler Birliği'dir.

Sovyet yetkilileri askeri stratejilerini bizzat açıklamakta hiç bir sakınca görmezken, dünya kamuoyunun tepkisini hiçe sayıp mazlum halkların kanını dökerken, Sovyet tehlikesini gözlerden gizlemek için bu telaş niye?

Almanya'nın Duisburg kentinden bir grup devrimciye cevap

sorular? cevaplar

Faşist diktatörlük ve faşizmin tırmanması

SORU Bugüne kadar Türkiye'de faşizmin olduğunu söylüyorduk. Hatta faşist diktatörlükten söz ediyorduk. TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek'in gazetede çıkan bir başyazısında ise "Faşizm tırmanıyor" deniyor. Oysa düne kadar faşizm tırmanıyor diyenleri eleştiriyorduk. Acaba şimdiye kadar faşizm yoktu da yeni mi tırmanmaya başladı?

CEVAP Türkiye'de faşist bir parti vardır ve bu partinin faaliyetleri gözler önündedir. Ama bu, Türkiye'de faşist diktatörlük olduğu anlamına gelmez. Türkiye'de faşist diktatörlüğün olduğunu söylemek, faşist partinin devlet iktidarına hakim olduğu ve halkın yanı sıra, hakim sınıfların diğer kesimlerini de baskı altına aldığı anlamına gelir ki, bugün Türkiye'de durum bu değildir.

İkincisi, 12 Mart döneminde ve hemen sonrasında "Türkiye'de faşist diktatörlük yoktur" diyenleri gerçekten eleştiriyorduk. Çünkü o dönemde faşist klik, devlet iktidarına kısa bir süre için de olsa hakim olmuş, halkı zorla bastırmış, demokratik hakları gaspetmiş ve hakim sınıfların diğer kesimlerini de baskı altına alma noktasında önemli adımlar atmıştı. Ancak bu dönem kısa sürdü. Çünkü, faşist kliğin atağı talihsiz bir döneme rastlamıştı. ABD emperyalizmi bütün dünyada darbeler yiyor ve geri çekiliyordu. ABD'nin geri çekilmesiyle birlikte halkların mücadelesi de başarı kazanıyor, faşist rejimler teker teker yıkılıyor ve yerlerini daha liberal rejimlere bırakıyorlardı. Bu şartlarda atak yapan faşist klik kısa bir süre duruma hakim olsa da dikiş tutturamadı ve geri çekilmek zorunda kaldı.

Faşist diktatörlük, iktidara zaten uzlaşmalarla ve zayıf bir biçimde gelmişti. Demokratik hakları tamamen gaspedememiş, Parlamentoyu ortadan kaldıramamış ve hakim sınıfların diğer kesimlerini tam bir baskı altına alamamıştı. Böyle bir durum onların daha sonra iktidardan uzaklaştırılmaları için olumlu şartları da beraberinde getiriyordu. Nitekim böyle oldu. 1973 baharında halkın mücadelesinde bir canlanma başladı ve Cumhurbaşkanlığı seçiminde Parlamentocu güçler karşısında yenilgiye uğrayan faşist klik iktidardan uzaklaşmak zorunda kaldı. Parlamenter düzen yeniden ön plana çıktı.

12 Mart döneminde Türkiye'de faşist diktatörlük olmadığını söylemek ne kadar hatalıysa (ki, revizyonistler bunu iddia ediyorlardı), bu dönemin sona ermesi ve Parlamentonun tekrar duruma hakim olması şartlarında hala faşist diktatörlük olduğunu söylemek de o kadar hatalıdır. Biz, geçmişte revizyonistlerin, faşist diktatörlüğü görmeyen tutumlarını eleştirmiş, ama 'sürekli faşizm' teorilerine de karşı çıkmıştık.

Biz, Halkın Kurtuluşu vb. gruplarının "Faşizm tırmanıyor" teorilerine "Faşist diktatörlük vardır ya da yoktur" açısından karşı çıkmadık. 1973 yılından sonra Türkiye'de faşist güçler bir gerileme sürecine girmişlerdi. MC iktidarı kurulduktan sonra da bu gerileme devam etmiş ve halkın mücadelesi yükselmişti. Revizyonistler ve onların kuyruğuna takılan Halkın Kurtuluşu gibi gruplar bunu görmüyorlar ve tam tersine "Faşizm tırmanıyor" diyorlardı. Gerçeğe uymayan faşizmin tırmanışı teorileri bir yandan Rusya tehlikesini örtbas etmeye, diğer yandan demokratik mücadelede hatalı taktikler izlenmesine neden oldu.

Ama bugün durum değişmiştir. Bugün faşist güçler, CHP'nin ve maceracılığın hatalarından yararlanarak gerçekten bir tırmanışa geçmiş bulunmaktadırlar. İşin ilginç yanı, Halkın Kurtuluşu gibi gruplar bugün yine gerçeklerden kopuk bir şekilde "Faşizm geriliyor, halkın mücadelesi yükseldikçe yükseliyor" diyerek halka maceracı bir yol izlemeyi önermektedirler. Onlar dün de yanlıştı, bugün de yanlış. Bilimsel sosyalistler ise dün de gerçeği tespit ediyordu, bugün de.

MHP yanlısı...

(Baştarafı 3. sayfada)

KONYA EREĞLİ'DE MHP'LİLER CHP'LİLERE AİT DÜKKANLARI BOMBALADI

Konya'nın Ereğli ilçesinde MHP'liler CHP'lilere ait işyerlerini bombaladılar. Patlamalar sonucu beş işyeri hasar gördü.

24.7.1980 günü akşam saat 21 sularında CHP Belediye Meclis üyeliği ve gazete bayiliği yapan Nafi Akgün'ün işyeri kısa bir süre sonra da CHP İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Osman Yardımcı'nın kitapçı dükkanı bombalandı. Bu patlamaların ardı kesilmemiş, Abdullah Bülbül adlı yurttaşın gözlükçü dükkanı da saldırıya hedef oldu. Bu patlamalarda başka dükkanlar da hasar gördü.

Olaylarla ilgili olarak Bülent Nişasta, Rıza Güçlü adlı MHP'liler aranmaktadır.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Ereğli İlçe Örgütü MHP'lilerin bombalı saldırılarıyla ilgili yaptığı açıklamada şunları belirtti:

"MHP'nin zorbalığı şehrimizde de sürmektedir. Bu zorbalık bu günlerde partimize ve CHP'lilere yönelmiştir. Partimizin değerli üyesi Mahir Dalbudak'ın öldürülmesinin ardından bir günde üç yerin bombalanması halkı tamamen sindirme politikasının bir sonucudur. Özellikle CHP'lileri MHP'nin zorbalığına karşı güçbirliğine çağırıyoruz. Yoksa yarın çok geç olabilir."

Kelkit'e atanan...

(Baştarafı 3. sayfada)

zerine ateş etmek, yurtsever insanları karakola götürerek işkence etmek gibi olaylarda hemen kendini gösteren MHP'li bir polis olarak tanındı.

MEHMET GÖKÇEK'İN SALDIRILARI

İlçeye gelişinin ikinci günü olan 26 Nisan günü faşistlerin öğrencilere saldırısı ile başlayan olaylarda, çocuklarını almaya gelen velilerin üzerine "Dağılın ulan komünist köpekler" diyerek ateş eden Gökçek, karakola götürdüklerini ziyarete gelenlere ise "Ben yedikişiyi öldüreceğim. Ya siz bizi yok edersiniz, ya biz sizi" diyerek tehdit ettiği söyleniyor. 25 Nisan gecesi saat 02.00 sularında başlarında Robil Gökdemir, Yüksel Güner, Yaşar Yılmaz gibi MHP'li saldırganların bulunduğu grubun, kapısını kırarak içeri girdiklerini ve içerde kitap masa sandalye ne varsa ortaya toplayıp yaktıkları Halk-Der baskınında polis memuru Mehmet Gökçek'in de yer aldığı ileri sürülüyor. 5 Mayıs günü, çarşıda kendine saldırıldığını ve silahının alındığını belirten Gökçek, ruhsatsız olduğu sanılan bir silahı beline takarak dolaştığı belirtiliyor. 20 Haziran günü CHP İlçe Yönetim Kurulu üyesi Avukat Metin Özdemir'in yazıhanesine gelen Gökçek, avukattan kaybolan silahını bulmasını istedi. Özdemir'in bulamayacağını belirtmesi üzerine tehditler savurarak ayrıldı. Bu olaydan sonra Metin Özdemir iki kez silahlı saldırıya uğradı. Silahlı saldırılar, adliye kapısında hakim, savcı ve diğer personelin gözleri önünde polis memuru Mehmet Gökçek tarafından yapıldı. Son saldırısında silahı tutukluk yaptığı için bir el ateş edebildi. Olaya tanık olan jandarma başçavuş Neşet Önder, yere düşen mermiyi savcıya teslim etti. Bu durumu gören Gökçek, jandarma başçavuşunu da ölümle tehdit etti.

Gümüşhane Valisinin de bilgisi dahilinde gelişen olayla ilgili olarak mahkemeye çıkarılan Mehmet Gökçek, savcının tutuklama talebine rağmen tutuklanmadı. Mahkeme Heyeti' akli dengesinin kontrolü için" Erzurum Hastanesine gönderilmesi kararını aldı.

Mehmet Gökçek'in mahke gününden bir gün önce yargılandığı mahkemenin hakimi ile bir süre görüştüğünün belirlenmesi, silahlı saldırıda bulunmasına rağmen tutuklanmaması ve özellikle Erzurum Hastanesine gönderilmesi kuşku ile karşılanıyor. Hukukçular bu olayı, hakimlerin ve mahkemelerin tarafsızlık ilkesinin ihlalinin somut bir kanıtı olarak değerlendiriyorlar.

İlçedeki saldırı olaylarına karışan Mehmet Gökçek'in daha önceki görev yerlerinde de aynı tür olaylar yarattığı bundan dolayı da sürekli yer değiştirdiği ileri sürülüyor. Yanında sadece küçük bir valiz taşıyan Gökçek, Kelkit'te de iki ay kaldıktan sonra şu anda başka bir yerde görevlendirildiği sanılıyor. En son Kelkit'ten elinde valizi ile ayrıldığı belirtiliyor.

MHP'liler...

(Baştarafı 3. sayfada)

Bu arada, Oğuz'un görevinden alınmasından sonra, bu göreve Balıkesir Milli Eğitim Müdürü Oğuz Yardımcı'nın atandığı öğrenildi. Öte yandan, Bakanlıkça Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı görevi onaylanmayan Sami Erdinç de bu görevden ayrıldı.

Kemal Türkler'in...

(Baştarafı 1. sayfada)

Cenaze törenine CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ başkanlığında bir CHP heyeti, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, sendikacılar, çeşitli fabrikalardan işçiler katıldı.

Cenaze törenine DİSK'e bağlı sendikaların yanısıra Türk-İş'e bağlı Petrol İş ve Yol-İş Sendikaları da törende yeraldılar. Törene katılan çeşitli gruplar yol boyunca kendi sloganlarını söylediler. Sıkı güvenlik önlemleri altında cereyan eden törende herhangi bir olay olmadı. Bazı Semtlerde İGD ve diğer bazı grupların esnafı dükkan kapatmaya zorladığı gözlendi.

TKP, UDC'ye...

(Baştarafı 1. sayfada)

kiye'de bölücülüğe hizmet edeceğini belirtmiş ve sahte solla eylem birliğine karşı çıkmıştı.

TKP yanlısı "Güneşli Dünya" 24 Temmuz günkü sayısında, Ecevit'e bu tutumundan dolayı saldırıyor ve hatta cinayetlerden CHP Genel Başkanı ve yönetimi sorumlu tutuyor.

Derginin "Şehitlerin Hesabı Sorulur" başlıklı yorumunda şöyle deniyor:

"Eylembirliğinden yan çizenler, bir avuç kan emicinin, Demirellerin, Türkeşlerin, Koçların, Sabancıların dışında ulusun büyük çoğunluğuyla bağlaşmanın yerine bu kanemicilerle "ortaklık" arayanlar da halk düşmanı Demirel kadar sorumludur bu cinayetlerden, bu acılardan. Bizzat CHP sağ kanat yönetimi sorumludur. Ulusun büyük çoğunluğunu temsil edecek olan bağlaşmayı 'Ulusu ceplere böldürtmeyeceğiz' diyerek elinin tersiyle itip halk düşmanı Demirel'le 'ortaklık' adı altında gerici bir 'cephe' anlamına geldiği apaçık olan bağlaşmalar arayan Ecevit sorumludur."

Hükümet sorunu konusunda da bir yorum yayınlayan Güneşli Dünya adlı dergi, gittikçe kuvvetlenen milli birlik hükümeti talebi ve Ecevit'in AP ile ortak bir çözüm arama önerisi karşısında böyle bir hükümete şiddetle karşı çıkarak şöyle diyor:

"CHP sağ kanadının halka sırt dönüp gericilikle uzlaşma politikası, Demirel hükümet yerine yine AP'yle kurulacak "onarım hükümeti" modelleri. "milli birlik" çağrıları, emperyalizmin, iç gericiliğin bu amaçlarına hizmet etmekten başka sonuç vermiyor."

Bir askeri...

(Baştarafı 1. sayfada)

Radyolarında yer almasına rağmen halktan gizlendiği ileri sürüldü.

Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz yüksek düzeyde bir askeri yetkili, "Tamamen asılsız ve yalan bir haber" dedikten sonra "Bu tür haberler Türkiye'deki anarşinin kaynağının nereye uzandığını ortaya koymaktadır" şeklinde konuştu. Yetkili, bu tür haberlerin çıkarılmasının amacının toplumda genel bir kargaşalık çıkartmak, güveni sarsmak ve huzursuzluğu artırmak olduğunu sözlerine ekledi.

Rusya Türkiye'deki..

(Baştarafı 1. sayfada)

karışmadığını iddia ederek, anarşiyi yaratanların NATO ile ABD tarafından desteklenen solcu kışkırtıcı ajanlar olduğunu ileri sürdü.

MSP Genel Başkan Yardımcısı Fehmi Cumalıoğlu'nun Mliyet gazetesine verdiği demeçte siyasi cinayetlerin gerisinde CIA ve uluslararası siyonizm bulunduğu yolundaki sözlerine de atıf yapan TASS ajansı, dikkatlerin Rusya'ya çevrilmesinden yakınıyor. Ajansın yorumunda, "Kuzeyden geldiği ileri sürülen tehlike efsanesinin Arap ve İranlıların da kurbanı oldukları gerçek tehlike Batı emperyalizminin saldırılarını fark etmemesi için Türkiye'nin dikkatlerini başka yöne çekmeyi hedef aldığı" ileri sürülüyor.

Samsun'a...

(Baştarafı 1. sayfada)

Öte yandan Elmalı İlçesinde emekli öğretmen Süleyman Kızıltaş'ın evine atılan patlayıcı maddeyle emekli öğretmenin eşi Nezahat Kızıltaş ile evde misafir olarak bulunan Zennur Taşç hafif olarak yaralandılar.

ANKARA'DA

Ankara'da önceki gece meydana gelen iki olayda iki kişi ağır yaralandı. Abidinpaşa semtinde saat 22.45 sıralarında Ali Eskici adlı bir yurttaş ve Mithatpaşa Caddesinde Selçuk Dorer adlı bir yurttaş silahlı kişilerin saldırısı sonucu ağır yaralandılar.

Ankara Emniyet Müdürlüğünün açıklamasına göre önceki gece 01.30 sularında meydana gelen bir çatışmada Ankara Ticaret Lisesi 5. sınıf öğrencisi Düzgün Şengezer öldü. Üzerinden 41 mermi ve çeşitli bildiriler çıktığı belirtilen gencin Kurtuluş grubuna mensup olduğu bildirildi. Olay yerinde 16 boş kovan bulundu.

Terör odakları...

(Baştarafı 1. sayfada)

meçleri ve terörün tek taraflı olduğu konusundaki görüşlerin aksine açıklamalar yapmaları, MHP cephesinde de rahatsızlık yarattı. Demirel ve Ecevit arasındaki diyaloğun başlaması da Türkeş tarafından soğuk karşılandı. MHP'liler kendilerine yönelebilecek gözleri karartabilmek için anarşinin bir kaynağı . vardır, o da komünizmdir fikrini yayma çabasını hızlandırdı. Agah Oktay Güner Mecliste yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Türkiye'de sağ-sol kavgası yoktur. Devleti yıkmak isteyen ve tek merkezden yönetilen hainler vardır." Hergün gazetesi yazarı Taha Akyol da dünkü yorumunda Kemal Türkler'in faşistler tarafından öldürüldüğü izlenimini silmek ve kendilerinin taraf olduğunu gölgeleyebilmek için tek merkez fikrine sarılıyor.

EGO'ya kamu kuruluşlarına ait taşıtları tahsis eden kararname iptal edildi

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Belediyesi Otobüs İşletmesine, kamu kuruluşlarına ait taşıtları kullanma imkanı veren 6 Nisan 1979 tarihli kararname Bakanlar Kurulunca iptal edildi. Bu taşıtların kullanılması Ankara'da şehir içi toplu taşımacılığa bir ölçüde rahatlık sağlamıştı. Ancak bu taşıtların bir kısmının bozulması, bir kısmının daha önce geri alınması yüzünden zaten az kalmış olan otobüs ve minibüslerin geri alınmasının, yeni körüklü otobüslerin de hizmete girmesinden sonra şehir içi taşımacılığı pek fazla etkilemeyeceği belirtiliyor.

Vali MHP'nin...

(Baştarafı 3. sayfada)

işlerimiz için teknik eleman istedim. Bir genel müdür, bana resmen şunları söylemiştir; 'Biz size teknik eleman gönderemiyoruz. Çünkü geldikleri zaman pasaport sorulmaktadır'. Ben, kendisine 3 tane bakanın Tunceli'ye geldiğini, Tunceli halkının onları nasıl karşıladığını bizzat onlardan sormasını ve bu tip söylentilerin aslının olmadığını belirtince de, 'Sayın Reis, benimle alay ediyorsunuz' diyerek, söylediklerimi ciddiye bile almamıştır" dedi.

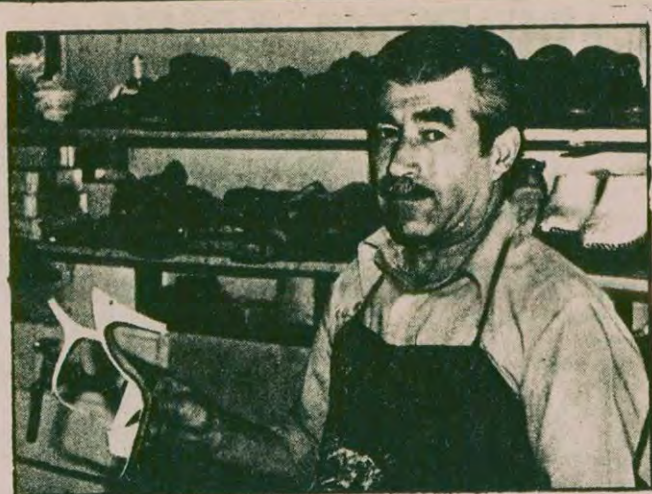
Bunun üzerine söz alan Türkiye İşçi Köylü Partisi İl Başkanı Hasan San, bu tip söylentilerin son zamanlarda oldukça geniş bir şekilde yayılmaya çalışıldığını, gençlik içine sokulan birkaç ajanın yaptıklarının Tunceli halkına maledilmek istendiğini belirterek, şunları söyledi:

"Bunlar bilinçli bir şekilde bizzat MHP'liler tarafından çıkartılmaktadır. Bugüne kadar Tunceli'de kimden kimlik sorulmuştur? Kimden pasaport sorulmuştur? Bunu söyleyenler ve iddia edenler bunları açıklamak ve ispatlamak zorundadırlar. Aslında başta devletin buradaki valisi olmak üzere, sorumluluk duygusu olan tüm ilgililer bunları tekzip etmek zorundadır. Aksi halde onlar da Tunceli halkına sürülen bu kara lekelerden sorumlu olacaklardır."

Tartışmalardan sonra Tunceli Valisi Ümmet Ünalan toplantı salonuna çağrılarak, alınan kararlar ve istekler kendisine bildirildi. Ümmet Ünalan da toplantıya katılanların iddialarını doğrulayarak, Tunceli Tarım Meslek Lisesinin kendisine danışılmadan kapatıldığını, kendisinin kapatılmasından yana olmadığını belirterek, şunları söyledi:

"Evet, söyledikleriniz doğrudur. Bakanlıklarda bulunan bazı çevreler, maalesef Tunceli adına kararlar vermeye yelteniyorlar. Devlet Su İşlerine de böyle yapmaya çalıştılar. Ama ben mani oldum. Gücüm yettiği ölçüde bu durumu önlemeye çalışıyorum. Ama açık söyleyeyim, benim bir noktaya kadar gücüm yetmektedir. Ondan sonrasına gücüm yetmemektedir. Bir Milliyet muhabiri de benden Tunceli'de pasaport sorulup sorulmadığını sorunca, günlerce kalmasına rağmen böyle bir şeyin kendisinden sorulmadığı söylemiştim. Genel müdürlere gidiyorum. Tunceli Valisiyim deyince, "Vah vah ne yazık haline' diyorlar bana. Tunceli'nin sürgün ili olarak görülmemesi için Milil Güvenlik Kurulundan bile özel olarak karar çıkatmamıza rağmen, benim ilime halen sürgünler gelmektedir. Ben bu durumu en son sayın Genelkurmay Başkanımıza da bildirdim" dedi

Konuyla ilgili olarak önümüzdeki hafta geniş bir açıklama yapılması bekleniyor



Peşpeşe gelen zamlar sonucu bir ayakkabı pençesi 750 lira oldu. Bu fiyatın tamamen konrolsüzlükten kaynaklandığını ifade eden ayakkabı tamircisi İbrahim Taylan, "Vatandaştan pençe ücreti isterken utanıyorum" diyor.
(Fotoğraf: Cüneyt AKTUNA-GHA)

Bir ayakkabı pençesi 750 lira

ANKARA (GHA)

HER gün peş peşe gelen zamlar ayakkabı tamir ücretlerine de yansıdı ve bir ayakkabı pençesi 750 lira oldu.

Bundan 15 sene önce bir ayakkabı pençesini 7.5 liraya yaptırdıklarını belirten ayakkabı tamircisi İbrahim Aylan, "Her gün meydana gelen zamlar ayakkabı malzemesi fiyatlarını da etkilemiş, bunun sonucu olarak bir pençe 750 liraya çıkmıştır. Kösele fiyatları geçen yıla göre yüzde 150 artmış, geçen yıl kutusunu 350 liraya aldığımız yapıştırıcının fiyatı bu yıl 1.300 lira olmuştur. İstanbul'da kösele imalatını tekeline almış olan birkaç firma istedikleri gibi fiyat tespit etmektedir. Fiyat konusunda gerekli denetim yapılmadığından bugün 300 liraya aldığımız bir köseleyi yarın 400 liraya almak zorunda kalıyoruz. Malzeme fiyatlarındaki bu oynaklık tabiyatıyla ayakkabı imalatına, tamir ve pençeye de yansımaktadır" şeklinde konuştu.

Ayakkabı tamircisi İbrahim Taylan, "Vatandaş ayakkabısını pençeye getirdiği zaman ücret istemeye utanıyoruz. Vatandaşların, ücreti verirken çektikleri ıstırap yüzlerinden okunuyor. Bizim de vicdanımız sızlıyor, ama fiyat artışlarının sorumlusu bizler değiliz. İddia ediyorum, etkin bir fiyat kontrolü yapılsın, pençe ve ayakkabı fiyatları yarı fiyatına düşecektir" dedi.

Mahalleyi komandolardan korumaya gelen eri, sahte solcular vurdu

ADANA (ÖZEL)

ÖNCEKİ gece Narlıca Mahallesinde açılan ateş sonucu yaralanan tedavi gördüğü hastanede kurtarılamayarak ölen erin cenazesi törenle memleketi olan Balıkesir'e gönderildi.

Er İsmail Toprak için Adana Askeri Hastanesinde askeri bir tören düzenlendi. Törene Adana Valisi, Sıkıyönetim Komutanı, Emniyet Müdürü, subaylar, hastane personeli ve halk katıldı.

Törende öldürülen erin Bölük Komutanı İsmail İlkılıç bir konuşma yaptı. İlkılıç "Ne acı tesadüftür ki, cangüvenliklerinin olmadıkları gerekçesiyle, bizlere müracaatta bulunanlar, Narlıca Mahallesi sakinlerinin kendi can güvenlikleri için görev yaptığı mahallede, yine bu mahallenin satılmış bazı militanları tarafından arkadan kahpece vuruldu. Eminim ki, şehitlik senin de en büyük arzundu. Yalnız seni ve bizleri üzen nokta, düne kadar kardeş bildiğin ellerin tetiği çektiği silaha hedef oldun. Yüzündeki burukluk bundandır sanırım. Kimdir bu kahpece kurşunları sıkanlar, bu alçakça sahneleri hazırlayanlar? Kardeşi kardeşe vurduran kimdir? Bu millet her zaman olduğu gibi bu büyük felaketleri de emsalsiz dayanışmasıyla en kısa zamanda atlatmasını bilecektir" dedi.

Şehit erin cenazesi toprağa verilmek üzere Balıkesir'in Gönen ilçesi Ilıca köyüne gönderildi.

Törenden sonra bir açıklama yapan bir Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilisi açılan ateş sonucu ölen erin görevli bulunduğu özel timin mahalle sakinlerinin özel müracaatı üzerine mahalleyi sağ eylemcilerden korumak için görevlendirilmiş özel tim olduğunu açıkladı.

Komutanlık yetkilisi şu açıklamayı yaptı:

"Huzuru bozmak, ve mahalleyi kurtarılmış bölge yapmak için Narlıca Mahallesine sağ eylemciler aylardan beri taarruz ediyorlardı. Bunun üzerine sol görüşe mensup mahalle sakinlerinin komutanlığımıza müracaatları oldu. Komutanlıkça Narlıca Mahallesine, bilhassa 330 Nolu Sokak ile 27 Mayıs Caddesi ve bunları birbirine bağlayan sokaklar kesiminde üçlü devriyelerden oluşan timler yerleştirilerek önlemler alınmış ve devam etmekteydi. Bu tedbirlerimizin karşılığı olarak maalesef Narlıca Mahallesinin 330/2 Sokağındaki sol eylemciler tarafından İsmail Toprak şehit edilmişlerdir.

"Şehit edilen erimizle ameliyata girmeden önce konuştum. Bana çok acı çektiğini belki öleceğini söyledi ve bir çocuğum ve bir karım var onları size emanet ediyorum dedi. Bu son sözleri oldu. Biraz sonra içerden 'İsmail'i kaybettik' acı haberi geldi. İsmail yoksul bir babanın çocuğuydu.

Ankara Kırkkonaklar Mahallesinde saldırıların başını çeken MHP'li muhtar silahla yakalandı

ANKARA (ÖZEL)

KIRKKONAKLAR Mahallesinde Alevi yurttaşlara yöneltilen saldırıların başını çeken MHP yanlısı Muhtar Mehmet Karakuş, üzerinde silahla yakalandı. Muhtar 11 Temmuzda başlayıp hâlâ süren saldırılarda başı çekiyor, dışarıdan komandoların gelmesini sağlıyordu.

Kırkkonaklar Mahallesinin Şentepe kesimine yuvalanan bir grup MHP'li Ramazan ayını fırsat sayarak Alevi-Sünni çatışması yaratmaya çalışıyor. İlk defa 11 Temmuz günü mahalle Muhtarı Mehmet Karakuş'un önderliğinde başlayan saldırı, daha sonra 20 Temmuz Pazar günü de devam etti. Başta Muhtar Mehmet Karakuş olmak üzere MHP'lilerin silahlı saldırısına mahalle halkı taş ve sopalarla karşı koydu. Bunun üzerine MHP'liler mahallenin içlerine kadar giremediler.

Mahalle halkı Şentepe kısmında fazla komando olmadığını ancak muhtarın mahalleye dışarıdan komando getirdiğini anlatıyorlar. Dışardan gelen ve silahlı saldırıya katılan komandolar arasında Cebeci'den gelen muhtarın yeğeni de bulunuyor. Mahallede oturup da saldırılara katılanlardan ikisinin isminin Davut Çağlar ve Sağlık Bakanlığında çalışan Ahmet Yılmaz olduğu öğrenildi.

BAZI POLISLER VE BIR ASTEĞMEN DE SALDIRGANLARI KORUYOR

Kırkkonaklar Mahallesinde saldırıya uğrayan vatandaşlar Emniyet görevlilerinden de şikayetçi. Polisin kendilerine baskı yaptığını, saldırganlarla değil, kendileriyle uğraştığını söylüyorlar. Yıldız Karakolundaki bazı polislerin saldırganları koruduğunu söyleyen mahalleliler, Akdere semtinden gelen komando Asteğmeni Yaşar Yığın'ın da muhtarın sözüyle hareket ettiğini belirtiyorlar.

Mahalleliler Şentepe bölümünde komandoların baskısı sonucunda fotoğrafçı Ali Alp ile camcı Hüseyin Avşar'ın taşınmak zorunda kaldığını anlattılar.

İçişleri Bakanlığına Orhan Eren'in getirilmesi bekleniyor

ANKARA (ÖZEL)

MUSTAFA Gülcügil'in istifasıyla boşalan İçişleri Bakanlığına halen bu göreve vekalet etmekte olan Devlet Bakanı Orhan Eren'in getirilmesi ihtimali güçleniyor.

Gülcügil'in istifasından sonra, DP'nin lağvedilip gelenlerinden bir kısmının AP'ye katılmasını sağladığı gerekçesiyle de Genel Başkan Vekili ve Konya Milletvekili Faruk Sükan'ın İçişleri Bakanlığına getirileceği ileri sürülmüştü. Ancak AP Grubu içinde böyle bir atamaya tepkiler yüzünden bundan vazgeçildiği, bu yüzden daha önce de bu bakanlığa vekalet etmiş olan Eren'in bu göreve atanacağı ileri sürülüyor.

Bu arada Ankara kulislerinde dolaşan bir habere göre, AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'in bu gelişme üzerine partisinin yıprandığını düşündüğü ve bir kısım Bakanını da değiştirerek daha geniş çapta bir kabine değişikliği yapacağı belirtiliyor.

Kırıkkale Belediye Başkanı Koçak: "İlçede Çorum benzeri olaylar çıkarılmak isteniyor"

KIRIKKALE Belediye Başkanı Sahir Koçak "İlçede, Çorum benzeri olaylar çıkarılmak istendiğini" söyledi. Koçak, Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, İçişleri Bakanlığı ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına ilçedeki duruma ilişkin birer telgraf gönderdi.

Kırıkkale Belediye Başkanı Koçak, telgrafında "Camilerin bombalanacağı, gece sahurda ışıkları yanan evlerin komünistlerce kurşunlanacağı ve yollara 'sıra Kırıkkale'de ÜYD-MHP' imzalı sloganlar yazıldığının görüldüğünü" belirterek şu görüşlere yer verdi:

"Zaten uzun süreden beri kentimizde sürdürülen bombalamalar, yurttaşlara saldırılar, genel provokatif olaylar, halkı birbirlerine düşürerek kitle katliamına dönüştürmenin bütün yolları aranmaktadır."

DYF-İş Başkanı Akova: "Demirel Türk-İş'e verdiği sözleri tutmadı"

ANKARA (ÖZEL)

DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova da yazılı bir açıklama yaparak Başbakan Süleyman Demirel'i verdiği sözleri tutmaya Türk-İş'i de sorunları çözmeye" davet etti.

Akova açıklamasında Demirel'in 29 Mayısta Türk-İş'e verdiği sözlerin aradan 50 gün geçmesine rağmen gerçekleşmediğini hatırlatarak birikmiş kıdem tazminatlarının hâlâ ödenmediğini belirtti.

Akova Türkiye'deki bunalımdan çıkış yolunun da siyasi istikrardan geçtiğini ifade ederek yöneticilerin sorunlara samimi ve birleştirici bir yaklaşım içinde olmasını istedi.

Ecevit:"Teşhis...

(Baştarafı 1. sayfada)

net değil devlet meselesi olduğunu söylüyor. Bu nedenle olağanüstü önlemler gerektiğini söylüyor ve önerdiğimiz hükümeti kurmaya yanaşmıyor.

CHP Genel Başkanı Ecevit, bu çelişkiler giderilmeden bunalımın aşılamayacağını, terör kaynaklarından birine bağlılık sürdükçe de anarşinin önlenemeyeceğini söyledi.

Ecevit, demokrasiyle bağdaşabilir gördükleri Sıkıyönetim Komutanlarının yetkilerini artıran yasa, nakti tazminat ve ayıkların artırılmasına ilişkin yasa ile Ceza Muhakemeleri ile ilgili yasaların çıkmasını kabul ettiklerini, zaten bu konuda kendilerinin daha önceden tasarı hazırlamış olduklarını söyledi. Ecevit, özde demokrasiye zarar vereceğini düşündükleri DGM ile olağanüstü hal yasalarını kabul etmediklerini de sözlerine ekledi.

Partizanlık yapan bir hükümete, valilerin yetkilerinin artırılması yetkisi verilemeyeceğini belirten Ecevit, ayrıca DGM yasası ile getirilmek istenen savcı ve hakimlerin hükümet tarafından seçilmesinin Anayasaya aykırı olduğuna da işaret etti ve şöyle dedi:

"Demirel ancak savaş halinin bizi biraraya getirebileceğini söylüyor. Şimdi de içsavaş vardır, oysa düşman içimizdedir. Cephe içimizdedir. Seçime kadar el ele vermeliyiz. Devleti onarmalıyız. geniş tabanlı hükümet ülkedeki bölünmeyi önleyecek, devleti onaracaktır."

DEMİREL'İN AÇIKALMASI

Öte yandan, Başbakan Demirel de görüşme ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, diyaloğun süreceğini belirtti.

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

«Times» Batının...

(Baştarafı 1. sayfada)

ye'nin hatalı yanlarına burun kıvırmaktansa, onu güçlendirmeye çalışmalıdır."

İ. Herald Tribune: «Demirel, MHP ve MSP'ye bağlı kaldığı sürece ellerini kıpırdatamıyor»

Paris'te İngilizce yayınlanan "International Herald Tribune" gazetesinde önceki gün Türkiye ile ilgili olarak yayınlanan yorumda, *"Türkiye'nin yeni borçlar bulmak için Batıya bağımlı olmasının ordu müdahalesini engelleyebileceği yolunda Ankara'da yaygın kaygılar var"* görüşüne yer veriliyor.

Yorumda şöyle deniliyor:

"Türk ordusunun liderleri anarşi içine girmekten rahatsızlar. Türk ordusunun bir askeri müdahale geleneği vardır. Fakat Türkiye'nin 16 milyar dolar tutarındaki dış borçlarından erteleme yoluyla kurtulmak ve yeni borçlar bulmak için Batı ülkelerine bağımlı olması nedeniyle Ankara'da ordunun yönetime gelmesinin geri tepeceği yolunda yaygın kaygılar vardır. OECD, IMF, AET ve Dünya Bankası Türkiye'yi ayakta tutmaktadırlar. Generaller bunun farkındadır ve büyük bir olasılıkla bir iç savaş kaçınılmaz görünene kadar bu tür bir eylemin önüne geçeceklerdir.

"Şu durumda bir hareket yapmak Demirel'e kalmıştır. Demirel, Ecevit'in bir 'büyük koalisyon' önerilerini reddetmiştir. Fakat gücü Türkeş ve MSP'nin İslam uyanışçılarına bağlı olduğu sürece elleri bağlı görünmektedir. Türkler belki de Kolombiya çözümünü araştırmalıdırlar. Kolombiya'da Liberal ve muhafazakarlar bir ulusal cephe oluşturmuş ve Devlet Başkanlığını sıra ile üstlenmişlerdi."

Le Monde: «Tehdit altında bir ülke»

Fransa'nın ünlü akşam gazetesi Le Monde'un önceki günkü birinci sayfasında ise "Türkiye'de kaynaşma" bir haber ile birlikte "Tehdit altında bir ülke" başlığıyla Türkiye hakkında başlattığı dizinin ilk bölümü yayınlandı.

"Anarşi Ve Demokrasi" ara başlığını taşıyan Ankara çıkışlı ve altında Jacgues Nobecourt imzasının bulunduğu yazının birinci bölümünde, kendi deyimiyle "son ayların panaromasını" inceleyen gazeteci Başbakan Demirel'in hükümet etmek için "sağ ve aşırı sağ müttefikleriyle" durmadan "uzlaşma" müzakerelerinde bulunmak zorunda kaldığını yazıyor. Demokrasinin ülkede var olduğunu, Bülent Ecevit'in de muhalefet lideri olduğunu hatırlatarak, Demirel ile Ecevit'in "İş çevreleriyle Genelkurmayın baskılarına rağmen bir türlü anlaşamadıklarını, milli birlik koalisyonunu kuramadıkları"'nı vurguluyor.

Terör alanında son "on yıllık tırmanışı" ele alan gazeteci Türkiye'deki terörün komünizm-faşizm çatışmasıyla izah edilemeyeceğini, Türklerin bir iç savaş tehlikesi varlığının bilincinde olduklarını belirterek olası yabancı parmak konusunda da SSCB ve ABD üzerinde duruyor.

İç basında terör odakları

Son günlerde çok kısa aralıklarla büyük isimlerin hedef seçilerek öldürülmesi üzerine terörün kaynağının teşhisi basında daha büyük önem kazandı. Tek kaynak fikrini savunan köşe yazarlarının bir kısmı, gelişmelerin tek kaynak teşhisini bizzat çürütmesi üzerine yeni teşhislerini açıklamaya başladılar.

Cumhuriyet gazetesi köşe yazarı Uğur Mumcu Kemal Türkler'in cenazesinin kaldırılacağı gün şöyle yazıyor:

"Türk basını, toplumun öteki kesimleri gibi terörün kıskacı altındadır. Abdi İpekçi, Ali İhsan Özgür, Gani Bozarslan, Recai Ünal öldürülmüşlerdir. Sağ basın da kurbanlar vermiştir. İlhan Darendelioğlu, İsmail Fedai Coşkuner, İsmail Gerçeksöz..."

Nazlı Ilıcak: «AP de töhmet altındadır»

Tercüman gazetesi yazarı Nazlı Ilıcak "Ipin Kopmaması İçin" başlıklı yazısında "AP'nin Milliyetçi Hareket Partisiyle ilişkilerinden dolayı töhmet altında olduğunu" ilk kez açıkça yazıyor:

"Milliyetçi Hareket Partisiyle ilişkilerinden dolayı, Adalet Partisi de töhmet altındadır. Parlamentodaki hassas dengeler devam ettikçe, AP'nin MHP ile işbirliğini sürdürmesi tabiidir. Çünkü MHP 'açıkladığı fikirler' itibariyle AP'ye en yakın partidir. Üstelik iktidar içinde uyumsuzluk yaratmamaktadır. Yalnız şunu da hemen kaydetmek gerekir ki, 1. ve 2. Milliyetçi koalisyonlar sırasında MSP ve MHP'nin kadrolaşması, devlet müesseselerini zaafa uğratmış, idarenin ciddiyetini sarsmıştır. ...Memurların bir bölümü, devletin değil, belirli bir örgütün mensubu olarak faaliyet gösteriyorlar."

Ilıcak çözüm olarak "erken seçim" ve bundan çıkacak "uyumlu bir hükümet" öneriyor.

Hüsamettin Çelebi: «Teşhis birliği olan bir hükümet»

Husamettin Çelebi "Çıkış Yolu Erken Seçimdir" başlıklı yazısında TBMM'deki terör konusundaki genel görüşmede AP'nin kendisinde terörün iki yanını da görmeye, ona göre önlem almaya çalışır göründüğü yolunda izlenim bıraktığını söyleyerek "Terörün iki kaynağı" teşhisini koyuyor: *"Türkiye istikrara muhtaçtır. İstikrar ise teşhis birliği olan, olaylara bakmakta tereddüte düşmeyen bir hükümetle sağlanabilecektir"* diyor. Ancak Çelebi, AP-CHP koalisyonu fikrinden vazgeçerek "erken seçim" istemekte ve [illegible] bir hükümet [illegible] şeyden önce cinayetlere son [illegible] sonucuna varıyor.

ODTÜ'nün modern araştırma gemisi denize indirildi

İSTANBUL (ÖZEL)

DENİZ Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) için inşa edilen Bilim Araştırma Gemisi, dün yapılan törenle Taşkızak Tersanesinde denize indirildi.

Projesi, ABD Scripss Oşinografi Enstitüsünce ODTÜ'ye armağan edilen Bilim Araştırma Gemisinin, aynı enstitünün Alfa-Helix adlı araştırma gemisinin bir eşi olduğu açıklandı. 40,5 metre boyunda, 9,4 metre eninde, 512 ton ağırlığında, hızı 12 deniz mili olan 820 beygir gücündeki gemi, 11 mürettebat ve 14 araştırmacı personeli ile bir ay süreli ve 4 bin metre derinliklere kadar araştırmalarda kullanılabilecek.

Antalya Sanat Şenliğinin "Uluslararası Film Haftası"

NEZİH COŞ

17. Uluslararası Antalya Sanat Şenliğinde, 1976'dan bu yana bir "Uluslararası Film Haftası" düzenleniyor. Her yıl 6-7 ülkenin birer uzun filmle katıldıkları hafta, 1978'de bir "Uluslararası Film Yarışması" biçimine sokulmuş ("Büyük ödül", "Maden" filmine verildi), eleştirilere uğrayan bu yarışma, geçtiğimiz yılki şenlikte ortadan kaldırılmış ve yeniden "Uluslararası Film Haftası" adlı bir toplu gösteriyle yetinilmişti. Antalya Belediye Başkanlığının bu yıl 13-20 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilecek 17. şenlik için yaptığı açıklamalardan öğrendiğimize göre, yarışmasız bir "Uluslararası Film Haftası" düzenlenmesinden vazgeçilmiş değil. Burada kısaca bu film haftasının taşıdığı anlam üzerinde durmak istiyoruz.

Antalya Şenliği düzenleyicileri, 4 yıl önce ulusal uzun ve kısa film yarışmalarının yanı sıra çeşitli yabancı ülke filmlerinden oluşan bir toplu gösteri düzenlerlerken, amaçları Antalya halkının belli bir seviyenin üstündeki yabancı film örneklerini de görebilmesi, tanıyabilmesiydi. Bu bir çeşit Sinematek etkinliğiydi. Gerçekten de diyelim 1977 şenliğinde Antalya halkının sıcak bir kapalı salonda da olsa Naceur Ktari'nin yönettiği ve Avrupa'da çok ilgi gören Tunus filmi "Elçiler"i (Les Ambassadeurs) izleyebilmiş olması önemi yadsınamaz bir olaydı. 1976'da Antalyalılar bu toplu gösteri nedeniyle birer Fransız, Romen, Cezayir, Bulgar, İtalyan, İran ve Sovyet filmi izlediler. 1977' de Tunus filminin dışında Romen, Yugoslav, Irak, Fransız, Bulgar ve Sovyet sinemasından birer örnek sunuldu. Filmlerin gösteri sırasında anında Türkçeye çevrilmesi de bu toplu gösteriler için olumlu bir nottu.

Ancak sloganı "Barışa Çağrı" olarak ilan edilen 1978 Antalya Sanat Şenliğinde şöyle bir durum ortaya çıktı: Uluslararası bir film yarışması biçimine dönüştürülen toplu gösteride genellikle SSCB ve siyasi yandaşı ülkelerin filmleri ağırlığı oluşturmuştu. Türk, Fransız, Filistin ve Romen filminin dışında kalan yarışma filmleri Sovyet, Bulgar, Çek, Macar ve Polonya yapıtlarıydı. Filmler küçük bir salonda, çoğu Antalya dışından gelen az sayıdaki konuk izleyicilere sunuluyor, filmlerin programı ve filmler üzerine bilgi halka iletilmiyor, filmlerin anında Türkçeye çevirisi de doğru dürüst yapılamıyordu. Kısaca ortaya göstermelik bir yarışma çıkmış, şenliğin yüklü programı içinde yabancı film gösterilerine özen gösterilememişti. Ortaya çıkan izlenim, yabancı film gösterilerinin Sovyetler Birliği ve yandaşı ülkelerin bir ad duyurma, bir propaganda alanı olmanın ötesine geçmemesiydi. Nitekim 1979 yılı şenliğinde yarışma yönünden vazgeçilen yabancı film gösterilerine de yine Sovyet, Bulgar, Polonya, Çek, Romen ve Fransız filmlerin katılması bu kanıyı güçlendiriyordu. Şenlikte artık katılan filmlerin niteliğinden önce, hangi ülkelerin film gönderdiği sorusu önem kazanmaya başlamıştı.

Bakalım bu yılki 17. Antalya Sanat Şenliğinin "Uluslararası Film Haftası" gösterileri bu görüntüyü silebilecek mi? Bizce sorun şurada yatıyor: Antalya Sanat Şenliği yöneticileri bu "Hafta" içinde sunulacak yabancı filmleri kendileri seçmiyorlar. Elçiliklere birer yazı yazıp ad belirtmeden yalnızca bir film göndermelerini talep ediyorlar. Bu durumda da bir ülkenin Antalya Şenliğine film gönderip göndermemesi tamamen rastlantılara ve elçiliklerin, konsolosların diplomatik tutumuna bırakılıyor. Örneğin Yugoslavlar şenliğe bir çocuk filmiyle, Sovyetler bir bale filmiyle katılabiliyorlar ve neden bu filmleri gönderdiniz diyen çıkmıyor. Ve sonuçta bugün Türkiye üzerinde siyasi bir etki kurmak için her yola başvuran Sovyetler Birliği ve yandaşı ülkeler Antalya Şenliği "Uluslararası Film Haftası"nın vazgeçilmez konukları oluyorlar. Şenlikteki yabancı film haftasının sinema sanatının dünyadaki çeşitli yönsemelerini yansıtan güçlü bir sinema şöleni olamayıp "el altındaki hazır filmler"in gönderildiği toplama bir gösteri dizisi niteliği taşıması, bu gösterilere başka, değişik ülkelerin, sinemaları bizim gibi atılım içindeki Üçüncü Dünya ülkelerinin rağbet etmemesine de yol açıyor.

Bizce Antalya Sanat Şenliği yöneticileri bu işi biraz ciddiye almalılar. Örneğin Sinema Yazarları Derneği ile ilişki kurulmalı ve bu tür bir toplu gösteri için dünya sinemasının yeni örnekleri arasında Türkiye'de gösterilmemiş, önemli, ilerici yapıtların şenlikte sunulması için özel bir çaba harcanmalıdır. Bu yapılmadığı taktirde Uluslararası Antalya Sanat Şenliğinin "Uluslararası Film Haftası" bölümünün, yalnızca şenliğin adının başına bir "uluslararası" sözcüğünü koyabilmek için sürdürüldüğü görüşü güç kazanacaktır.

Daha önemlisi,şenliğin kazanacağı böyle bir "uluslararası"lık, aslında yalnızca Sovyetler Birliği ve siyasi yandaşı olan ülkelerin film gönderip kendi propagandalarını yapmaları anlamını taşıyacak, en azından Antalya Şenliğinin bu konuda yarattığı olumsuz izlenimin silinmemesini sonuçlandıracaktır. Antalya Sanat Şenliğinin sinema sanatına hizmet edebilmesi, ancak onun gereklerine uygun hareket etmekle sağlanabilir kanısındayız.

ÖYKÜ / **Ali Yörük**

Artin Usta

Adam kiralık ev arıyordu. Bütün sokaklara girip çıkıyor, kocaman binaların perdesiz pencerelerini gözlüyordu. Perdesiz pencere demek boş ev demekti onca. Perdesiz her ev bir umuttu onun için. Hemen apartmana dalıyor, perdesiz yerin kiralık olup olmadığını soruyordu. Saatlerce dolaşıyor, perdesiz bir pencere, içinde bir umut ışığı yakıyordu. Hemen merdivenleri tırmanıyor, sonra "Allah kahretsin" diyerek gerisin geri dönüyordu. Bu saatlerce böyle devam edip gidiyordu.

Birçok şey geçiriyordu aklından. Boş evlerden birini gece gelip işgal etsem diyordu bazen. Bazen boş arsalardan birine bir ev oturtmayı tasarlıyordu. Bazen de sinirden gözleri kararıyor, kendisini azarlayan bir kapıcının kafasını kırmayı aklına koyuyordu.

Akşam üzeri bütün umutlarını yitirip geri dönüyordu. Büyük binaların arasına sıkışıp kalmış küçücük bir ahşap dükkan gözüne ilişti. Dükkan camında "kiralık ev bulunur" diye yazıyordu. Adam hızla dükkandan içeri girdi. Masanın başında yaşlı bir adamcağız oturuyordu.

— Buyrun, dedi adama-

— Kiralık ev arıyordum da... dedi adam.

— Hay hay... biz size çabucak ev buluruz.Nasıl ev istediğinizi söyleyin, kısa zamanda size ev bulalım.

Adamın yüzündeki sıkıntı dağılmıştı. Ani bir sevinç yayılmıştı yüzüne. Nasıl oldu da burayı göremedim dedi, kendi kendine.

— Öyle büyük bir ev değil, dedi aceleyle..Bir oda, salon, mutfak, banyo olsun yeter.

— Tamam, dedi komisyoncu,tamam..Kısa zamanda buluruz.

Yüzü orasından burasından sarkmış, teni morumsu bir renk almıştı. Konuşurken ağzı köpükleniyordu. Adamın koltuğunun altındaki paketi işaret ederek.

-- Pakette ne var dedi.

— Kumaş dedi adam. Işyerinden verdiler de... Diktireceğim.



—Hah dedi komisyoncu, kumaşın üzerine atlarcasına. Benim bir biraderim var, kırk yıllık terzidir. İstanbul'un en büyük adamlarına elbise diker. Seni ona götüreyim. Ağız tadıyla elbise giyersin.

Sonra yerine oturdu. Çekmeceyi açtı. Orada duran Yeni Rakıdan bir fincan ağzına attı. İki de leblebi aldı. Çekmeceyi kapattı.

- Benim tanıdığım terzi var.

Diyen adamın sözünü duymazlıktan gelerek.

— Hadi hadi götüreyim seni, dedi.

Adamın kolundan tuttu. Adam kiralık ev işi suya düşmesin diye kabullenmek zorunda kaldı. Birlikte yürüdüler. Seyyar satıcıların yanından geçip yan taraftaki hurdacı dükkanından döndüklerinde, biraz ilerideki evin ikinci katına çıktılar. Kapıyı çaldılar. Beli bükük, bir eli sürekli titreyen, çopur yüzlü, alt dudağının sağ tarafı sarkık bir adam açtı kapıyı. İçeri girdiler. Kambur onları bir odaya aldı. Ufacık bir odaydı bu. İçinde eski püskü terzi aletleri vardı.

Adam bir terziye, bir odaya baktı. Dudaklarında acı bir gülümseme belirdi. Ne olmuştu? Neler geçmişti başından bu adamın? Yaşam onu üç buçuk aletle bu karanlık odaya tıkmıştı. Sonra, günde bilmem kaç bin elbiseyi biçip dikiveren atölyeleri düşündü. Reyonlardaki salkım salkım elbiseleri bir dikiş parasına satan kocaman mağazaları düşündü. Ve küçücük odada, hurda aletleriyle yapayalnız kalan bu kambur adama acımayla baktı.

— Sana kumaş getirdik dedi komisyoncu, bu arkadaşa güzel bir elbise dikeceksin.

Terzinin gözleri bir ışıdı, bir ışıdı... Çopur yüzü apaydınlık oluverdi. Sarkık dudağı toparlandı, beli biraz daha doğruldu.

— İşte dedi komisyoncu, benim biraderim bu. Böyle olduğuna bakma, kırk yıllık terzidir o. Göreceksin ağız tadıyla elbise giyeceksin.

Adam ıkınıyor, sıkınıyor, kumaşı kurtarmaya çalışıyordu. Kumaşa acıyordu. Fakat, kiralık ev işi aklına geliyor ve susuyordu. Elbise nasıl olsa olur. İyi de olsa, kötü de olsa giyilir. Ama ev bulmak...

Kendi kendini ikna ediverdi. Elbiseyi bu sarsak adamın dikmesine razı oldu. Terzi ölçü almaya başlamıştı bile. Adamın orasını burasını ölçüyor, buruşuk bir kağıda yazmıyordu. Nasıl olursa olsun dedi adam içinden. Artık bu sarsak adamın elinde iyi bir şey beklemiyordu. Ev bulunsun da gerisi kolay...

Karşı odadaki divanda talaş yığını gibi bir kadın oturuyordu. Kadın kat-et yığınıydı sanki. Kocaman vücudunda, kolları ince bir sopa gibi görünüyordu. Başındaki yoluk saçları, darmadağınık duruyor, ona şişman bir cadı görüntüsü veriyordu. Kadının dünyayı umursamaz bir hali vardı. Sigarasının dumanını oraya buraya savuruyordu.

Terzi gözleri ışıl ışıl, yüzü aydınlık durmadan ölçü alıyordu. Kalçadan, bacak arasından, omuzdan, daha bir sürü yerden ölçü alıyordu. Ara sıra gelip kumaşı okşuyordu. Sevincinden, yerinde oynamadığı kalıyordu geriye. Sarkık dudağını şaplata şaplata,

— Bir hafta sonra prova var dedi, gelirsiniz. Siz hiç meraklanmayınız, elbiseniz en güzel şekilde dikilecektir.

O günden sonra adam her gün komisyoncuya gitti, geldi, ev bulunmuştur umuduyla, Fakat her gidişinde komisyoncu, bir şeyler söylüyor, en kısa zamanda bulacağını belirtiyor, adamı gerisin geri uğurluyordu.

Prova günü geldi çattı. Adam aynı eve tekrar gitti. Terzi ceketi şöyle böyle dikmişti. Adamın sırtına geçirdi.

— Bakınız, nasıl? Güzel olmuş mu?

Adam,

— Ben görmüyorum ki, ne söyleyeyim, dedi.

Terzi, sarkık dudağını daha da sarkıtarak,

— Ayna da yok ne yapsak? dedi.

Sonra birden,

— Abimin dükkanında ayna var, gel oraya gidelim, dedi.

Adamın sırtından ceketi sıyırdı. Titrek elleriyle birkaç topluiğne aldı.

— Haydi yürü! dedi adama

Talaş gibi kadın hiç bir şeyle ilgilenmiyor, gene ilk günkü yerinde oturuyordu.

Evden çıktılar. Terzi kambur beli, sarkık dudağı ile önden gidiyordu. Bu işi ne yapıp yapacak, mutlaka tamamlayacaktı. Ömrünün sonunda, bu takımı da dikip herkese parmak ısırttıracaktı. Sanatını bir kere daha dosta düşmana gösterecekti.

Yukarı dükkana yöneldiler. Vardıklarında kapalıydı.

— Hay Allah, dedi terzi, bu abim de nereye gitti? Tersliği görüyor musun?

Sıkışıp da tuvalet arayan adam gibi kıvranıp duruyordu. Adam onunla hiç ilgilenmiyordu. Ev bulamamak onun canını sıkıyor, kendi haline acıyor, içine düştüğü duruma gülüyordu.

Yeni bir şey bulmuş gibi birden yüzü ışıdı sarsak terzinin.

— Gel dedi, abim olmazsa olmasın gel. Şu dükkanın vitrinini ayna yapıp provamızı yapalım. Gel dedi, gel...

Yüzü iyice ışımış, çocuk gibi seviniyordu. Bakkallar vitrininin karşısına geçtiler. Terzi ceketi adama giydirdi. O yana bu yana geçerek bakıyor, titrek elleriyle topluiğnenin birini çıkarıp birini sokuyordu. Durmadan,

— Nasıl olmuş, nasıl olmuş? deyip duruyordu.

Adam,

— Şu kol düzgün takılmamış, dedi.

Terzinin yüzü biraz karardı.

— Aaaa... sahi mi? Benim gözlerim pek fark etmiyor da...

Tuttu patır patır ceketin kolunu sökmeye başladı. Acele ediyor, bir yanlışlığı hemen ortadan kaldırmaya çalışıyordu.

Sekiz on kişilik bir grup onları seyrediyordu. Bakkal çırakları, seyyar satıcılar, yoldan gelip egeçenler...

Adam,

— Bu cep yan takılmış dedi.

Terzi, yüzü daha da kararарak.

— Aaaa... sahi mi? dedi. Gözlerim pek seçmiyor da...

Patırrr diye cebi de söktü.

Adamın bulduğu her kusur, terziyi yaralayan bir ok oluyordu. Yüzündeki ışıma kayboluyor, dudağı daha da sarkıyordu. Ellerinin titrediğini gizlemeye çalışıyor, usta terzi olduğunu kanıtlamak için çırpınıp duruyordu.

Daha sonra, adam, ceketin öbür koluna baktığında dehşetten donakalmıştı. Ceketin kolu dar mı dardı. Yün kazak kolu gibi bileğine yapışıyordu.

— Bu ne biçim kol! dedi, öfkeyle.

Terzi,

— Ne olmuş, ne olmuş? dedi.

İyice şaşırmıştı. Yüzü ter içinde kalmıştı. Gözlerindeki ışıltı, yüzündeki aydınlık silinmişti. Onun bu halini çevredekiler gülerek seyrediyorlardı. Seyircilerden yaşlı birisi.

— Hay gidi Artin Usta! dedi, sen de mi bu hallere düşecektin?!

— Dur, dedi terzi adama, dur onu da sökelim.

Sökmeye çalıştı, ancak elinin titremesinden sökemedi. Ceket topa tutulmuş bina gibi olmuştu. Her yanı delik deşik... Terzi kolu sökmeye çalışırken, adam,

— Bırak Allahını seversen, bırak! dedi. Kumaşı daha fazla rezil etmene izin veremem! Sana diktirmiyorum!

Ceketi sırtından çıkardı. Koltuğunun altına aldı yürümeye başladı.

Terzi perişan olmuştu. Peşinden gitti.

— Hayır! hayır! dedi yalvararak. Onu götürmeyin, onu ben dikeceğim.

Adam,

— Bu kumaşı sana rezil ettiremem! dedi.

Terzi ceketin kolundan yakalamıştı. Yalvarırcasına,

— Hayır! dedi götürmeyin... Bunu bana Allah gönderdi siz almayın!...

Sokağın ortasında ceketi çekiştirip duruyorlardı. Terzi sımsıkı yakalamıştı koldan. Sokaktaki kalabalık büyümüş onları izliyordu. Adam ne yapacağını şaşırmıştı. Terzinin sözleri ona dokundu.

— Al be! dedi sonunda...

Ceketi fırlattı, çekti gitti.

Terzi ceketi kaptı. Sıkıca koltuğunun altına sokuşturdu. Belini iyice büktü. Yumuş yumuş evine doğru yürüdü gitti.

Adam ev için bir daha komisyoncuya gitmedi. Onun ev bulamayacağına inanmıştı çünkü. Gene sokak sokak dolaştı, ev aradı. En sonunda bir bodrum katı buldu. Evini taşıdı. Bu arada karısı bir oğlan doğurdu. Sevinci yüreğinden taştı.

O sırada elbise aklına düştü. Babalığı yeni elbise ile kutlayacaktı. Sarsak terzinin evine gitti. Kapıyı çaldı. Şişman kadın açtı kapıyı. Adam,

— Teyze dedi, benim burada elbisem olacaktı...

— Sen nerelerdesin oğlum! dedi kadın. Nah şu duvardaki değil mi? dedi eliyle göstererek.

— Evet dedi adam, o,. Her şeyi tamam mı acaba?

— Tamam, tamam... dedi kadın. Senin boyda bir oğlan buldu amcan, onun üstünde prova ede ede dikti.

— Peki amca nerde?

— Amcan öldü, dedi. Senin elbiseyi dikti, oraya astı, ertesi gün öldü.

Adam, parayı verirken kadının yüzünde boş yere üzüntü aradı. Ama kendi üzüldü.

Eve gelip elbiseyi giydiğinde şaştı kaldı. Yaşamı boyunca, bedenine bu kadar güzel oturan bir elbise giymemişti.

6.12.1979 (2)

Veysel Öngören, Nusret Hızır Hocanın eşsizliğini anlatıyor

SAYILI GÜNLER

MUZAFFER BUYRUKÇU

Dünya çapında büyük bir sanatçıyla Özdemir İnce'nin konuşmasına tanıklık edeceğim, belki de sesini işiteceğim için sevinçliydim. Özdemir İnce, bu sevinci çok yaşamıştı, mutluydu ama ben böylesine tarihi bir olayı hayatıma katamamıştım. Heyecandan titriyordum.

"Belki de uyumamıştır..." dedi Özdemir İnce, piposunu puflattı. Zırrrr... "Atina, görüşün!"

Özdemir İnce'nin yuvarlak Özbek yüzü kızardı. "Müsü Yannis Ritsos." Kızarıklık sararmayla yer değiştirdi, söylenenleri dinledi, Fransızca karşılıklar verdi, üzüntüyle kapattı telefonu. "Yanlış bağlamış."

"Neyse, sonra ararsın" dedim.

"Sonra" dedi ama ne düşündüyse düşündü, gene santrala Yannis Ritsos' un numarasını yazdırdı. Yakında Ataol Behramoğlu ve Azer Yaran'la birlikte Bulgaristan'a gidecekti. Dönüşte Atina'ya uğrayacak, görüşecekti Ritsos'la. Kartpostalları yaydı önüme, gezdiği,oturduğu yerleri parmağıyla gösterdi. Akşam bastırdı bastırıyordu. Bir kahvenin dışındaki masalardan birine abanmış şiir yazıyordu. Kahveyi işletenler şair olduğunu anlayınca müşterileri yavaş sesle konuşmaya davet etmişler, kahvenin -de, kahvenin bulunduğu alanın da ışıklarını yakmışlardı. Bu saygıdan, bu sıcak ilgiden kıvanç duymuştu.

"Atina, konuşun!..

"Aloo.... Zil boyuna çalıyor. Evde yok. Olsa, yatak odasından salona gelirdi şimdiye kadar."

"Üstadın şerefine içelim" dedim.

"İçelim" dedi Özdemir İnce.

"Ritsos da içer mi?" dedim.

"Doktorlar yasaklamış ama bize verdiği yemekte perhizi bozdu, içti." dedi Özdemir İnce. İzlenimlerini, gözlemlerini kocaman bir deftere notlar, paragraflar halinde kaydetmişti. "Sakıncası yoksa versene şunları okuyayım." dedim.

"Bazı satırları karışık, sökemezsin. Yeniden yazayım da..."

"Peki."

Saat beşe doğru Orhan Duru telefon etti, çağırıyordu Özdemir İnce'yi

"Ben gideyim" dedim, "Her şey için teşekkür ederim."

"Güzel bir gün geçirdik, asıl ben teşekkür ederim" dedi, "Birlikte çıkalım, seni Kızılay'da bırakırım."

Çıktık ve bıraktı.

Kağıtları karıştırmayı sürdürüyorum. İşte bir tane. 16.11.1979 gününden dağınık parçalar... Veysel Öngören, Metin Altıok, Günel Altıntaş, Mehmet Taner, Azer Yaran, Hüseyin Atabaş, Nebahat Çetin. Buram buram İstanbul kokan Günel Altıntaş kahkahalarla dans ettiriyor. Her kafadan bir değil yüzlerce ses, bakış, sözcük çıkıyor, hikayeler, sorunlar, davranışlar karmakarışık yığınlar halinde. "İç dünyamın üzerinde çalıştım hep. Yıkmaya çalıştım o dünyayı. Ruhsal destek ihtiyacındayım. Bundan sonra temelde yeni bir yıkıma mı giderim, bilmiyorum. "Bunları söyleyen Metin Altıok mu Mehmet Taner mi? Kim? Nebahat Çetin, aralıksız sigara içiyor. Gövdesini öne eğip ellerini masaya dayayan Veysel Öngören, heyecanla bir şeyler anlatıyor. Dudaklarının sağ ucuna kıstırdığı sigaranın izmariti hareket ediyor, dumanı titretiyor. "Rasyonel düşüncenin kurucusu Kirkegard: -Bir şey meydana getireceksin ama o sen olmayacaksın, onun önüne beni koyacaksın- diyor."

"İstemi boşluğa atıp boşlukta yeniden yaratmak mı?" diyor Mehmet Taner.

"Kendine ait olmayanı boşaltmak" diyor Veysel Öngören. "Sanatçıların çoğu objeyi kullanırken süjeyi yıkıyor. Ben ise süjeyi yıkarak yola çıkıyorum."

"Acaba sanat kendisini neyin üzerinde kurmaktadır" diyor Azer Yaran.

"Ankara'dan sıkılmadın mı?" diyor Günel Altıntaş.

"Burada yaşamayı kendim seçtim. Kendim ettim kendim buldum."

"Harika" diyor Günel Altıntaş.

"Sait, bir hamsi!"

"Baksana, soda getirir misin?"

"Bir şey görülmediği zaman anlatılamaz" diyor Veysel Öngören.

"Gönül gözünü kastetmiyorsun ya!" diyor Mehmet Taner.

"Salata nerde kaldı yahu? Bu garsonlar da..."

"İşte bu Ahmet Bey, (Aşk Gemisinin) kaptanına benzemiyor mu?"

"Tıpkısı."

Ahmet Bey'e dikiliyor gözler. Ahmet Bey memnun.

"Burda Komiser Kolombo gibi konuşan bir garson vardı."

"Şimdi Sandal Meyhanesinde."

"İstanbul'da günlerini nasıl geçiriyorsun Günel?"

"Bildiğin gibi. Yayınlanacak kitaplar, kağıtçılar, gazeteye verilecek ilanlar... Ama bilmediğin bir şey var: Evleniyorum."

"Çok güzel!"

"Ekmek, ekmek... Kuru fasulya var mı?"

"Rembo'yu saygın kılan, şımarıklığını da saygın kılan öğelerdir" diyor Veysel Öngören.

"Kız kim?"

"Bir öğretmen" diyor Günel Altıntaş.

"Nebahat, şiir yazmıyor musun?" diyor Mehmet Taner.

"Her kültürde maddi olan bir şey vardır. Yalnız bu maddi olanın arkasında başka bir şeyin olup olmadığı önemli. Berkeley, -Hiç bir zaman idealizm gerçeğe yansımadı- diyor."

Metin Altıok, gülüyor, bardağı gösteriyor, Veysel Öngören'in kolunu tutuyor, "İdealizm asla bardağa yansımamıştır."

"Tartışma bu değil ama..." diyor Azer Yaran.

Soruyorum: "Ne vakit evleniyorsun Günel?" Hüseyin Atabaş'la konuştuğundan sorum ona ulaşamıyor. Karşımızdakilere ulaştıramadığımız, yanıt alamadığımız, gürültü patırtıda kaynayıp giden talihsiz sorularımızı düşünüyorum. Milyarlarca soru. Şanslı şanssız diye ikiye ayırmalıyız soruları. Hayat serüvenimizdeki eğrilikler, dramlar, hikayelerimizdeki eksiklikler, kültür birikimlerindeki boşluklar belki de bu şanssız sorular yüzünden meydana gelmiştir. Gözlerim bir gruba ilişiyor. "Bu masa iyi, buraya oturalım işte."

"Sait, bir otuzbeşlik verir misin?"

"Ben bir şey diyeyim mi, materyalizm idealizmin vülgarize edilmesidir."

"Recai, peyniri Dursun'a mı söyledin yoksa?"

"Üretim, bizzat işliğin, bizzat ürünün, iş gücünün doğduğu yerdir" diyor Veysel Öngören.

"Bu söylendi mi?" diyor Mehmet Taner.

"Söylüyoruz ve anlatacağız" diyor Veysel Öngören, "Birey kendi konumunu parçalayarak bir şey yapamaz, konumunu bütünüyle ortaya koyar. Bir tek ilke var: Zihni üretim, maddi üretime göre değerlenir."

"Kaptan, bir pilav rica etmiştik.

"Nebahat Çetin, sen İstanbul'a hiç gelmez misin?" diyor Günel Altıntaş.

"Nebahat Çetin, renkli gözlüklerinin arkasında gözlerini döndürüyor, sesini hiç yükseltmiyor sanki boşu boşuna harcanmasından hoşlanmıyormuş gibi, ağzının içinde hapsediyor, sözcüklerle birlikte eziyor, tedirgin tedirgin gülümsüyor. Belki de bu gülümsemenin derinliklerinde pınar suyu gibi berrak şiirlerden birinin ilk mısraları biçimleniyor.

Kibritler, çakmaklar çakılıyor, sivri uçlu kavuniçi alevler onlarca sigarayı birden yakıyor ve ciğerlere çekilen, burunlardan salınan mavimsi dumanlarla kaplanıyor ortalık; konuşmalar hararetleniyor. Zifir saçlarıma, ellerime, yüzüme, giysilerime siniyor. Yarın bu rezil kokulara nasıl dayanacağım?

"Ali Özoğuz,-Bir objektif hakkında bu kadar sübjektif konuşulamaz- derdi. Sen Ali Özoğuz'u tanıdın mı aile babası?"

"Tanımadım."

"Büyük kayıp!" diyor Veysel Öngören.

"Kayıp bir değil ki, yüzbinlerce. Rastlantıların bize sunduklarıyla yaşıyor, hayatlarımızı anlamlandırıyoruz" diyorum.

"Allahvekil doğru!" diyor Veysel Öngören.

"Bir de bizi tanıyamadıkları ve hiç bir zaman tanımayacakları için acı çekenler var."

Günel Altıntaş, "Günlüklerindeki gibi konuşuyorsun Buyrukçu" diyor.

"Yani konuşulması gerekini" diyorum.

Veysel Öngören, Dil Tarihteki anıların yumağını çözüyor. Bir düşünceyi benimsetebilmek amacıyla Metin Altıok'la birlikte verdikleri zorlu savaşımı, Nusret Hızır Hocanın eşsizliğini anlatıyor.

Hepimiz safi kulak kesilmişiz, dinliyoruz.

'Ahmet Say, şimdi Kızılay'dan geçiyor.'

İki paket Birinci sigarasını yeleğimin cebine koydum, açık pencereye yaslandım. Yapraksız akasyalar, üzgün görünümlü apartmanlar, mutsuzluğun özünde mutluluk aldatmacasını eşeleyen yayalar... Motor gürültüleri, motosiklet pat patları bir dakika bile caddenin sessiz durmasına izin vermiyorlardı; araçlar hızla geçip gidiyordu. Kimilerinin yalnız arkasını, kimilerinin de bütününü görüyordum sürücüleriyle, yolcularıyla, dönen tekerlekleriyle, bizim sokağa sapanları da dikkatle izliyordum.

Birkaç gün önce çalınan kapıyı aralayınca Ahmet Say'ın (Kocakurt) gülümsemesi, içimdeki gülümsemeleri aydınlandırmıştı. "Hoş geldin, gir!"

"Yooo, uğrayayım dedim, napıyorsun?" dedi Ahmet Say.

"Bir şeyler karalıyorum."

"İzmit'e gidelim mi?"

Damdan düşer gibi! Şaşırdım! "Bilmem ki...."

"Bilmeyecek ne var, atlayıp gidelim işte."

"Ne zaman?"

"Şimdi."

"Hoppalaa... Bu saatten sonra yola çıkılır mı?"

"Dört satte ordayız" dedi Ahmet Say, yollara, olaylara ve belirecek olumsuz durumlara egemenmişçesine güvenle.

"Hemen otobüse binsek bile altıbuçuk saat sonra İzmit'teyiz" Sen hesap bilmiyorsun galiba."

"Benim arabayla gideceğiz, Ruşen Hakkı'dan mektup aldım, -Buyrukçu'yu da İzmit'e getir, bana söz verdi- diyor" dedi, mektubun o kısmını okudu.

"Ruşen Hakkı'ya teşekkür ederim ama havalar döla berbat, düzeldiğinde ver elini İzmit- deriz."

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık

Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ Kuruluş yılı 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Uzmanlar kalp hastalıklarındaki artışta gittikçe zorlaşan hayat şartlarını bir etken olarak sayarken, ölümlerin artışında muayene ve tedavi imkanlarının son derece kısıtlı olması da önemli bir rol oynuyor.

Ankara'da 1977 yılında her gün 7 kişi kalpten ölmüş

Kalp hastalıklarına dikkat

ANKARA'da son yıllarda kalpten ölenlerin sayısında küçümsenmeyecek bir tırmanış olduğu ve sadece 1979 yılı içerisinde kalp hastalıklarından 2 bin 408 vatandaşın hayatını yitirdiği öğrenildi. Buna göre Ankara'da ortalama her gün 7 kişi kalp rahatsızlığı nedeniyle hayatını kaybediyor.

Kalp uzmanlarından alınan bilgiye göre, ekonomik zorluklar, çalışma şartlarının ağırlığı, anarşinin yarattığı tedirginlik ile içki ve sigara gibi alışkanlıklar kalp hastalıklarının en başta gelen nedenleri arasında.

MODERN HAYAT İNSAN SAĞLIĞINI OLUMSUZ YÖNDE ETKİLİYOR

Uzmanlar, modern hayatın getirdiği bazı kolaylıklardan da insan sağlığının olumsuz yönde etkilendiğini ifade ederek, "Örneğin otomobil, kişilerin yürümesini engelleyerek organizmaların yağ tutmasına yol açmakta, bu da önemli bir kalp hastalığı nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır" diyorlar.

EN TEHLİKELİ DÖNEM, 60-70 YAŞ ARASI

Öte yandan yapılan araştırmalara göre kalpten ölenlerin yüzde 55'i, 60-70 yaş arasında. Bunu 51-60 yaşındaki kişiler izlemektedir. Kalpten ölümlerin en az görüldüğü yaş ise 11-15 arasıdır.

İÇKİ, SİGARA YASAK ŞİŞMANLIK TEHLİKELİ

Kalp uzmanları, kalp hastalığına yakalanmamak için vatandaşların her konuyu dert edinmemelerini, içki ve sigarayı azaltmalarını, işmanlamamaya önem vermelerini ve bol bol yürüyüş yapmaları gerektiğini belirttiler.

TEDAVİ YETERSİZLİĞİ

Uzmanlar vatandaşlara çeşitli tavsiyelerde bulunurken, kalp hastalığından ölüm olaylarında tedavi imkanlarının sınırlı olması ve ihtiyaç duyulan ilaçların yeterli seviyede sağlanmaması da önemli bir rol oynuyor. Hastanelerdeki sınırlı imkanlar nedeniyle tedavisi gereken kalp hastaları gerek muayene olmakta, gerekse hastaneye yatmaları gerekirse yer bulmakta büyük güçlüklerle karşılaşıyorlar. Özellikle belli başlı birkaç büyük şehirde yoğunlaşan kalp merkezlerinin kapasitesi ihtiyaca cevap vermiyor. Öyle ki, tedavi olması veya ameliyata alınması gereken hastalara, hastaneye başvurunca aylar sonrası için randevu veriliyor. Bu arada muayene olamadan hayatını yitiren hastalar da oluyor. Öte yandan kalp hastaları için hayati önem taşıyan birçok ilaç piyasada bulunmuyor. İmkanları olanlar ilaçları dışardan getirirken, bazı hastalar ya ilaçsız kalıyor veya yeteri kadar ilaç kullanamıyorlar. Hastanelerde muayene imkanının olmaması, hastalığın erken teşhis edilerek tedavi edilmesini de imkansız kılıyor.

Bu şartlarda özellikle yaz aylarında bastıran sıcaklar ve gittikçe artan zor hayat şartlarında vatandaşa hasta olmamak, hasta olursa da ölmemek için dişini sıkmak ve direnmek kalıyor.

NURİ ÇOLAKOĞLU 4

FATSA OLAYI

Fatsa'nın Cullu Mahallesi, Dev-Yolun en çok destekçisinin oturduğu bir Alevi mahallesi. Zırhlı kariyerler mahalleyi denetim altında tutuyor.

● *Bir Fatsalı "Dev-Yol her yerde farklıdır, hiç bir yerde birbirine benzemez. Bütün fraksiyonlar burada Dev-Yolcudur"*

Dev-Yol Fatsa'da, solun her fraksiyonunu içinde barındırıyor

● Vali Akkaya, Ordu'da MHP'nin saldırılarına göz yumdu, destek oldu

● Gölköy İlçesindeki MHP saldırılrı, Akkaya'nın işbaşına gelmesinden sonra azıttı

Çileyi çeken gene halkımız. Et Balık Kurumu depoları önünde gözaltındaki yakınlarına birkaç şey gönderebilmek, onlardan bir haber alabilmek için bekleşen Karadenizin kadınları.

KARAYOLU Fatsa'yı ikiye böler, Samsun'dan gelirken solumuzda kalan, denizle karayolu arasına sıkışmış küçük şeritte. Otobüs yazıhaneleri, hükümet konağı, şehir konağı, PTT ve birkaç yapı yer alır.

Şehrin geri kalanı ise yolun öte tarafındadır. Karayolundan Fatsa'ya birkaç noktadan girilir. Şimdi bu yolların ağzında bir kenara yığılmış büyük büyük taşlar görülür. Bunlar, uzun zaman gazeteleri işgal eden Fatsa'nın ünlü barikatlarından arta kalanlardır.

Otobüs terminallerinin tam karşısında, kasaba tarafında geniş bir çay bahçesi bulunuyor. Otobüsten indiğiniz anda bu çay bahçesinde oturanların gözlerinin üzerinizde toplandığını hissedersiniz. Yabancıysanız ve Fatsa'nın içine doğru yönelirseniz, gençten birkaç kişi sizi göğüsler.

— Kimsiniz, nerden geliyorsunuz, burada ne arıyorsunuz, gibi sorularla karşılaşırsınız. Çok hoş bir karşılanma değildir bu.

Dev-Yol, kasabadaki hakimiyetini sürdürmenin ilk şartı olarak girişi kontrol altında tutmaktadır. Tipiniz beğenilmezse, tatmin edici cevaplar vermezseniz, geldiğiniz gibi yolunuza devam edersiniz. Mesele bu kadar basittir.

Nasıl bir Dev-Yol

BİR Fatsalı "Evet, Dev-Yol her yerde farklıdır, hiç bir yerde birbirine benzemez. Çünkü merkezi organları, açık bir ideolojisi, siyaseti yoktur. İGD'den Halkın Kurtuluşu'na, Dev-Sol'dan bilmem neye kadar bütün fraksiyonlar burada Dev-Yol'cu olmuştur. MHP'liler kaçarken burada kalıp son anda taraf değiştiren eski MHP'liler, mahalli kabadayılar, aklınıza ne geliyorsa burada Dev-Yol'cu olmuştur. Ve eskiden ne yapıyorlarsa, aynı şeyleri bugün Dev-Yol'cu olarak sürdürüyorlar" diyordu.

Örneğin, Dev-Yol Fatsa'da esnaftan haraç toplanmasına karşı çıkıyor. Ancak bunlardan biri bir eczaneden haraç almaya başlamış. Eczacı durumu Dev-Yol'a bildiriyor. Dev-Yol'cular suç üstü yakaladıkları arkadaşlarını iyice benzetiyorlar.

Tabii haraç yok derken, Töb-Der üyesi öğretmenlerden her ay fazladan 100 lira toplanması, esnaftan bazı kişilere olan borçların "unutulması" gibi olayların Dev-Yol'cular tarafından haraç sayılmadığını hemen belirtelim.

Ayrıca eskiden çok yoksul bazı şeflerin şimdi ikişer arabası olduğu, bazı otobüslere ortak girdikleri de halk arasında anlatılıyor ve "Bu değirmenin suyu nereden geliyor" sorusu soruluyor.

Hızlı uygulamalar

BİR gün Dev-Yol, dükkan önüne park edilen arabalardan belediye tarafından 500 lira alınmasını kararlaştırıyor ve hemen uygulamaya geçiyor. Ancak halk arasında bu konuda çok geniş tepki oluyor. Bunun üzerine Dev-Yol'cular halkı Cem Sinemasına toplayıp bu konuyu tartışmaya girişiyorlar. Ama bu arada Dev-Yol şefleri arasında da tartışma çıkıyor. Sonunda belediye "Bu cezayı uygulamaya başlamadan fikrinizi sormalıydık. Sormadık, hatalıyız, paraları geri vereceğiz" diyerek meseleyi kapatıyor.

Reşat Akkaya iş başında

DEV-Yol bu işleri yaparken, Reşat Akkaya da boş durmuyordu. 'göreve' başlar başlamaz Ordulululara gözdağı vermeye girişen Akkaya, yurtsever kişilerin oturduğu kahvelerde her gün arama yaptırırken, MHP ve ÜYD'nin Yeni Mahalle, Subaşı Mahallesi, Hastane çevresinde yaptığı baskılara göz yumdu.

Mayıs içinde Ordu'da MHP'liler polis nezaretinde yüze yakın esnafın camlarını kırdılar, halka saldırdılar, polis ise olayları seyretmekle yetindi.

İşkence yoğunlaştı, Ünye'de, Perşembe'de, Gölköy'de, Gölköy'ün Sarıca Mahallesinde kadınlara yapılan işkenceler yeri göğü tuttu. Çamaş'ta halk meydan dayağından geçirildi.

Gürgentepe'ye giden Akkaya, "Demek burada 4 bin komünist var. Burayı da yakında vatan toprağına katacağım" diye konuşuyor. İtiraz eden Belediye Başkanı CHP'li Ekrem Aydın'ın üzerine "Sen de komünist militanısın, senin de canına okuyacağım" diye yürüyen Akkaya, yumrukladığı Aydın'ı gözaltına aldırıyordu.

Fatsa operasyonu "Nokta Operasyonu" diye adlandırıldı. Sokağa çıkma yasağı altında sürekli aramalar yapıldı. Arada verilen iki saatlik izinler sırasında halk dışarıya çıkarak günlük ihtiyaçlarını temin edebildi.

operasyonu ...nce 4 yerde ...lanmıştı

Başbakan açıklama yaptı:

"Fatsa'ya kanun getirilecektir"

MEYDAN VE BARİKAT:

...rum'da hayat

Fatsa meselesi bizzat Başbakan Demirel'in sözleriyle gündeme getirildi. Yukarıdaki Hürriyet gazetesi küpüründe Demirel'in sözleri ve dikkatleri Fatsa'nın üzerine çeken yayını görülüyor.

Gölköy'de MHP-Dev-Yol çatışmasına sahne oldu

GÖLKÖY olayları Ordu ve Fatsa için bir dönüm noktası oldu.

Gölköy Ordu'nun içerlik ilçelerinden biridir. MC döneminde Gölköy Lisesinde MHP'liler hakimdiler. CHP hükümeti kurulunca bu defa hakimiyet Dev-Yol'a geçti.

Öğretmenler arasındaki bazı MHP'liler komando öğrencileri tahrik edip, olay çıkarttırdılar. Okula karşı birkaç taşlı sopalı saldırı düzenlettiler. Dev-Yol'cular ise okulu kapattırma siyaseti izliyorlardı.

AP de Gölköy'de MHP'ye sahip çıkıyor

DEV-Yol'un bu girişimi üzerine AP İlçe Başkanı da MHP'lileri desteklemeye başladı. Ayrıca ilçedeki Türk ve Gürcüler arasında çelişme yaratmaya, bu yönde kışkırtmalara girişti. Gürcüleri teşkilatlayan MHP, halka karşı "Kahrolsun Türkler" diye saldırıya geçiyordu.

Gölköy Lisesi Müdürü İzzet Türkmen iki kere 14'lü silah yakalattı. Silahları yakalayan beş polis ve bir komiser açığa alındı. İlçe savcısı sürüldü. Akkaya'nın gelmesiyle ise olaylar azıttı.

Bu sırada MHP bir bunalım içindeydi. Kadir Koç adlı lise öğrencisi bir MHP'li, Dev-Yol'a geçmişti. Dev-Yol safında, MHP'lilere saldırıyordu. Kuvvet dengesi ve vali değişince Kadir Koç gene avanesiyle yeniden MHP'ye döndü.

Büyük çatışma

HAZİRAN'DA MHP'liler uzun menzilli tüfeklerle saldırıya geçtiler. Bir asma köprü ile ikiye ayrılmış olan ilçenin ortasından geçen vadinin iki yamacında siperler kazıldı, MHP'liler binaların üzerine ağır makineliler yerleştirdiler. MHP buralardan Köprübaşı ve Kuşluvan'ı ateş altına aldı. Bu olayda Aslan Karameşe adlı yaşlı bir yurttaş öldürüldü, iki kişi yaralandı. Aslan Karameşe'nin cenazesi evine götürülürken MHP'liler cenaze cemaatine ateş açtılar.

Bunun üzerine Gölköy'de sokağa çıkma yasağı konuldu. Ordu Valisi Akkaya MHP'nin hakim olduğu bölgelerde hiç arama yaptırmadı. Bunlardan cesaret alan MHP'liler Kale ve Çalarmut'ta yolunu kestikleri Mesudiye Savcısının silahını aldılar. Ancak savcı şikayetçi olmayacağına dair teminat verdikten sonra silahını geri alabildi.

Yarın: MHP'nin cinayetleri sürüyor

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

21.25

EĞLENCE

İzmir Televizyonundan Tümay Dane'nin hazırladığı ve Halit Akçatepe'nin sunuculuğunu yaptığı programda, Kutlu Payaslı ile Mihriban Sayın "Şu Güzeller Güzeli", "Körfezde akşam", "Sen körfezin incisisin İzmirim", "Kordon boyu seyrine düştü", "Şu İzmir'in dağlarında", "Sen körfeze geldiğin zaman" şarkılarını okuyacaklar. Ekrana gelecek diğer sanatçılar ve söyledikleri türkü ve şarkılar şöyle:

Nazan Balkırtan ile Özcan Özger "Pınarın başına yağmaz mı dolu", Ahmet Günday ile Hale Gür "Et pişirdim yağlı yağlı", Toygun Dikmen "Çekirdeksiz nar"; Meryem Ün "Karanfil oylum oylum", Kıymet Unutma "Çekemedim akça kızın göçünü", Mürüvet Akkaraca ve Ayhan Kaftancıoğlu "Kurdelemin uçları", Serpil Kaya ile Nimet Oğuz "Pazarda bal var", Ahmet Çubukoğlu ve Mevlut Dede "Ada yolu kestane" Koro "Kız pınar başında" ve "Çayıra serdim postu".

Niyetçi Recep'te Orhan Erdamar, Uğur Erdamar, Lütfü Ilkıcı, Nevvara Soyurgal, Tevfik Soyurgal ile İzmir Radyosu Türk Halk Müziği sanatçıları yer alacaklar.

Niyetçi Recep'in (Halit Akçatepe) kahvesinde güzel bir Türk Halk Müziği şöleni yapılacak.

22.30

TV'DE TÜRK SİNEMASI

PAYDOS

Yönetmen: Ülkü Erakalın
Oyuncular: Sadri Alışık, Vahi Öz, Suna Pekuysal, Mualla Sarer, Nubar Terziyan
Yapım yılı: 1968

1971'de ölen tanınmış tiyatro yazarımız Cevat Fehmi Başkut'un aynı adlı ünlü oyununun filmi. Başkut 1948'de yazdığı bu oyunuyla halkın büyük ilgisini çekmiş, aranan bir yazar haline gelmişti. "Paydos" yabancı ülkelerde profesyonel topluluklarca oynanan ilk Türk oyunu olmuş zamanında, Atina'daki Argiropulos Tiyatrosunda tam 65 kez temsil edilmişti.

"Paydos"'un Ülkü Erakalın tarafından gerçekleştirilen sinema uyarlamasının aynı başarıyı gösteremediği sinema tarihçileri tarafından saptanmış bir gerçek. Yine de izlenebilir, hiç olmazsa konusu olan bir yapım.

KONUSU

Murtaza Bey tek odalı bir evde oturan, ellibeş yaşlarında bir ilkokul öğretmenidir. Karısı Hatice Hanım, oğulları Rıdvan'ı, bakkal Hacı Hüsamettin'in konağına içgüveysi vererek rahata kavuşturma hülyaları kurmaktaysa da, bakkal kızını ancak bir bakkal oğluna vermek kararındadır. İdealist olan Murtaza Beyi öğretmenliği bırakıp bakkal olmaya razı etmek için kendi karısıyla Hacının karısı Safinaz'ın çabaları boşa çıkınca Hacı Bey dalavereler çevirmeye başlar.

Televizyonda Bugün

13.50 **OLİMPİYAT OYUNLARI**
Olimpiyat oyunlarının genel özeti yapılacak.

14.50 **HABERLER**

15.00 **OLİMPİYAT OYUNLARI**
Olimpiyatların genel özetine devam edilecek.

19.40 **İFTARA DOĞRU**
Ankara İftar vaktine göre ezan ve iftar duası okunacak.

20.15 **OLİMPİYAT OYUNLARI**
Atletizm karşılaşmaları görüntülenecek.

20.30 **HABERLER**

21.25 **EĞLENCE**
İzmir Televizyonunun hazırladığı bir eğlence programı

22.30 **TV'DE TÜRK SİNEMASI**

24.00 **HABERLER**

00.15 **OLİMPİYAT OYUNLARI**
Atletizm karşılaşmaları ve yüzme yarışmaları görüntülenecek.

01.40 **KAPANIŞ**